

Źródła

- Arendt H., *Korzenie totalitaryzmu*, tłum. D. Grinberg, M. Szawiel, Warszawa 2014.
- Arendt H., *O rewolucji*, tłum. M. Godyń, Warszawa 2020.
- Armand É., *L'illégaliste anarchiste est-il notre camarade?*, Paris 1923.
- Arnaud E., *Code International Public (Code de la Paix)*, Berne 1912.
- Arnould A., *L'État et la Révolution*, Bruxelles 1877.
- Aron R., Marc A., *Principes du fédéralisme*, Paris 1949.
- Attali J., *Krach cywilizacji Zachodu?*, tłum. G.F., „Dziś. Przegląd społeczny” 1997, nr 10.
- Attali J., *Krótką historia przyszłości*, tłum. W. Nowicki, Kraków 2006.
- Attali J., *Słownik XXI wieku*, tłum. B. Panek, Wrocław 2002.
- Baczko B. (red.), *Filozofia francuskiego Oświecenia*, Warszawa 1961.
- Badiou A., *Święty Paweł. Ustanowienie uniwersalizmu*, tłum. J. Kutyla, P. Mościcki, Kraków 2007.
- Baudrillard J., *Duch terroryzmu. Requiem dla Twin Towers*, tłum. R. Lis, Warszawa 2005.
- Baudrillard J., *Power Inferno, La violence de la mondialisation*, „Manière de voir” 2004, nr 75.
- Baudrillard J., *Rozmowy przed końcem*, tłum. R. Lis, Warszawa 2001.
- Baudrillard J., *Wojny w Zatoce nie było*, tłum. S. Królak, Warszawa 2006.
- Bazard A., Enfantin B.P., *Doktryna Saint-Simona*, tłum. E. Bąkowska, Warszawa 1961.
- Benda J., *Discours à la nation européenne*, Paris 1979.
- Benda J., *L'avenir de l'esprit européen*, Paris 1934.
- Benda J., *Zdrada klerków*, tłum. M.J. Mosakowski, Warszawa 2014.
- Bodin J., *Sześć ksiąg o Rzeczypospolitej*, tłum. Z. Izdebski i in., Warszawa 1958.
- Bookchin M., *Przebudowa społeczeństwa*, tłum. I. Czyż, Poznań 2009.
- Bourgeois L., *La Société des nations*, Paris 1913.
- Bouvet F., *Du rôle de la France dans la question d'Orient*, Paris 1840.
- Brière Y. de la, [w:] J. Benda i in., *L'avenir de l'esprit européen*, Paris 1934.
- Bulletin du Premier Congrès universel de la paix, 23 au 17 juin 1889 tenu au Palais du Trocadéro et à la Mairie du Vie arrondissement*, Bern 1901.
- Camus A., *Człowiek zbuntowany*, tłum. J. Guze, Warszawa 2002.
- Charte des Valeurs et des Principes Fondamentaux du Mouvement*, [w:] Statuts EELV – Version 4 – juin 2016.
- Cloots A., *Bases constitutionnelles de la république du genre humain*, Paris 1793.
- Cloots A., *La république universelle ou adresse aux tyrannicides*, Paris 1792.

Cohn-Bendit D., Cohn-Bendit G., *Le Gauchisme, remède à la maladie sénile du communisme*, Paris 1968.

Cohn-Bendit D., *Co robić? Mały traktat o wyobraźni politycznej na użytek Europejczyków*, tłum. A. Adamczak, Warszawa 2010.

Cohn-Bendit D., *Forget 68*, Paris 1968.

Cohn-Bendit D., Verhofstadt G., *Dla Europy!: Manifest rewolucji postnarodowej w Europie*, Warszawa 2012.

Comte A., *Rozprawa o całości kształcie pozytywizmu*, [w:] A. Comte, *Rozprawa o Duchu filozofii pozytywnej. Rozprawa o całości kształcie pozytywizmu*, tłum. B. Skarga, Warszawa 1973.

Condorcet N. de, *Réflexions sur l'esclavage des Nègres*, Paris 2009.

Condorcet N. de, *Szkic obrazu postępu ducha ludzkiego poprzez dzieje*, tłum. E. Hartleb, dokończył J. Strzelecki, Warszawa 1957.

Constant B., *O monarchii konstytucyjnej i rękojmiach publicznych*, tłum. W. Niemojowski, red. i wstęp A. Bosiacki, Warszawa 2016.

Constant B., *O wolności starożytnych i nowożytnych*, tłum. Z. Kosno, „Arka” 1992, nr 42.

Coudenhove-Kalergi R., *Pan-Europa: dedykowane młodzieży Europy*, tłum. A. Leśnik, Racibórz 2005.

Duguit L., *Le droit social, le droit individuel et la transformation de l'État*, Paris 1908.

Duguit L., *Manuel de droit constitutionnel: théorie générale de l'Etat, organisation politique*, vol. 1, Paris 1918.

Duhamel G. [w:] J. Benda i in., *L'avenir de l'esprit européen*, Paris 1934.

Fichte J.G., *Zamknięte państwo handlowe i inne pisma*, wybór i wstęp A. Ochocki, tłum. P. Dybel, R. Marszałek, J. Nowotniak, R. Reszke, Warszawa 1996.

Finkelkraut A., *Niewdzięczność. Rozmowa o naszych czasach*, rozm. A. Robitaille, tłum. S. Królak, Warszawa 2005.

Foucault M., *Bezpieczeństwo, terytorium, populacja*, tłum. M. Herer, Warszawa 2010.

Foucault M., *Nadzorować i karać. Narodziny więzienia*, tłum. T. Komendant, Warszawa 2009.

Foucault M., *Narodziny biopolityki*, tłum. M. Herer, Warszawa 2011.

Foucault M., *Trzeba bronić społeczeństwa: wykłady w Collège de France, 1976*, tłum. M. Kowalska, Warszawa 1998.

Fouéré Y., *L'Europe aux Cent Drapeaux*, Paris 1968.

Fourier Ch., *Nowe stosunki społeczne*, [w:] F. Armand, R. Maublanc, *Fourier*, Paris 1937.

Fourier Ch., *Traité de l'association domestique agricole*, vol. 3, Paris 1822.

Gaulle Ch. de, *Pamiętniki nadziei*, tłum. J. Nowacki, Warszawa 1974.

Gaulle Ch. de, *Pamiętniki wojenne*, t. 1, *Apel (1940–1942)*, tłum. J. Nowacki, Warszawa 1967.

Gouges O. de, *Les droits de la femme*, Paris 1791.

- Gouges O. de, *Prawa Kobiet*, tłum. T. Wystobocki, Wrocław 2015.
- Guérot U., *Dlaczego Europa musi stać się republiką?*, tłum. Ś.F. Nowicki, Warszawa 2017.
- Gurvitch G., *Éléments de sociologie juridique*, Paris 1940.
- Gurvitch G., *L'expérience juridique et la philosophie du droit*, Paris 1935.
- Gurvitch G., *Le temps présent et l'idée du droit social*, Paris 1931.
- Gurvitch G., *L'idée du droit social: notion et système du droit social. Histoire doctrinale depuis le XVIIe siècle jusqu'à la fin du XIXe siècle*, Paris 1932.
- Gurvitch G., *Sociology of law*, London 1947
- Habermas J., *Faktyczność i obowiązywanie. Teoria dyskursu wobec zagadnień prawa i demokratycznego państwa prawnego*, tłum. A. Romaniuk, R. Marszałek, Warszawa 2005.
- Habermas J., *Why Europe Needs a Constitution*, „New Left Review” 2002, nr 11.
- Hayek F.A. von, *Konstytucja wolności*, tłum. J. Stawiński, Warszawa 2012.
- Hayek F.A. von, *Nadużycie rozumu*, tłum. Z. Simbierowicz, Warszawa 2013.
- Jaurès J., *Histoire socialiste de la Révolution française*, vol. 3, *La République*, vol. 4, *La Révolution et l'Europe*, Paris 1986.
- Kant I., *Wieczny pokój*, tłum. J. Mondschein, Toruń 1992.
- Kojève A., *Imperium łacińskie. Zarys doktryny polityki francuskiej*, tłum. W. Dłuski, Ł. Sommer, „Kronos” 2009, nr 3.
- Kojève A., *Tyrania i mądrość*, [w:] L. Strauss, *O tyranii*, tłum. P. Armada, A. Górniewicz, Kraków 2009.
- Kojève A., *Wstęp do wykładów o Heglu*, tłum. Ś.F. Nowicki, Warszawa 1999.
- L'Avenir en commun, en Europe aussi! Programme de la France insoumise Pour les élections européennes*, 2019.
- Lefebvre H., *Droit à la ville*, Paris 1968.
- Lefebvre H., *La proclamation de la Commune: 26 mars 1871*, Paris 1965.
- Lefebvre H., *Quand la ville se perd dans la métamorphose planétaire*, „Le Monde diplomatique”, Dossier „Le temps des ruptures”, mai 1989.
- Lefebvre H., *State, Space, World: Selected Essays*, Minneapolis 2009.
- Lefebvre H., *Writings on Cities*, Oxford 2000.
- Lenin W.I., *Odezwa do żołnierzy wszystkich walczących krajów*, [w:] W.I. Lenin, *Dzieła wszystkie*, t. 31, Warszawa 1987.
- Mably G. de, *Zasady praw*, t. 1–2, tłum. J. Hochfeld, Warszawa 1952.
- Macron E., *Le libéralisme est une valeur de la gauche*, „Le Monde”, 27 września 2015.
- Macron E., *Na rzecz europejskiego Odrodzenia*, „Rzeczpospolita”, 5 marca 2019.

- Macron E., *Rewolucja*, tłum. F. Rogalski, Poznań 2018.
- Maistre J., *O rewolucji, suwerenności i konstytucji politycznej*, tłum. A. Płonka, Kraków 2019.
- Mathiez A., *Le manifeste des enrégés (juin 1793)*, „Annales révolutionnaires” 1914, vol. 7.
- Marat J.-P., *O prawie, jakie przysługuje kolonom, do zrzucenia tyrańskiego jarzma metropolii*, [w:] J.-P. Marat, *Pisma wybrane*, tłum. K. Libera, Warszawa 1951.
- Mavidal J., Laurent E., *Archives Parlementaires*, Paris 2011.
- Meslier J., *Testament*, tłum. Z. Bieńkowski, Warszawa 1955.
- Millon-Delsol Ch., *Zasada pomocniczości*, tłum. C. Porębski, Kraków 1995.
- Molinari G. de, *The Production of Security*, New York 2009.
- Monnet J., *Les Etats-Unis d'Europe ont commencé. La communauté européenne du charbon et de l'acier. Discours et allocutions 1952–1954*, Paris 1955.
- Monnet J., *Wspomnienia*, tłum. W. Kuczyński, Warszawa 2015.
- Monteskiusz, *O duchu praw*, tłum. T. Boy-Żeleński, Kraków 2003.
- Morelly É.-G., *Kodeks natury*, tłum. D. Malewska, Warszawa 1953.
- Morin E., Piattelli-Palmarini M., *L'Unité de l'homme: invariants biologiques et universaux culturels*, Paris 1974.
- Morin E., Kern A.B., *Ziemia – Ojczyzna*, tłum. T. Jekielowa, Warszawa 1998.
- Morin E., *Myśleć Europa*, tłum. J. Łęczycki, Warszawa 1988.
- Morin E., *Pour entrer dans XXIe siècle*, Paris 2004.
- Morin E., *Une mondialisation plurielle*, „Le Monde”, 25 marca 2002.
- Mouffe Ch. i Laclau E., *Hegemony & Socialist Strategy: Towards a Radical Democratic Politics*, London 1990, wyd. pol. *Hegemonia i socjalistyczna strategia: przyczynek do projektu radykalnej polityki demokratycznej*, tłum. S. Królak, Wrocław 2007, ss. 185 i n.
- Mounier E., *Manifeste au service du personnalisme*, Paris 2000.
- Passy F., *Rapport sur les conséquences économiques de la guerre*, „Supplément à la Revue de la paix”, octobre 1902.
- Proudhon P.-J., *Du Principe fédératif*, Paris 1863.
- Proudhon P.-J., *Wybór pism*, t. 1–2, tłum. J. Bornstein i in., Warszawa 1974.
- Rawls J., *Prawo ludów*, tłum. M. Kozłowski, Warszawa 2001.
- Raynal G., *Historia obojga Indii*, tłum. B. Strumiński, [w:] B. Baczek, *Filozofia francuskiego Oświecenia*, Warszawa 1961.
- Reclus É., *Géographie, anarchisme*, „Revue Hérodote” 1976, nr 2.
- Reclus E., *Du sentiment de la nature dans les sociétés modernes*, „Écologie politique” 1993, nr 5.
- Renan E., *Co to jest naród?*, tłum. G. Majcher, Warszawa 2018.

Riou G., *Europe ma patrie*, Paris 1928.

Rivarol A., *Maximes, pensées et paradoxes, suivies de: De l'Universalité de la langue française*, Paris 1962.

Rothbard M., *Manifest libertariański*, tłum. W. Falkowski, Warszawa 2014.

Rougemont D. de, *Écrits sur l'Europe*, vol. 1, (1948–1961), vol. 2, (1962–1986), Paris 1994.

Rougemont D. de, *État-Nation*, [w:] *Dictionnaire international du fédéralisme*, red. D. de Rougemont, Bruxelles 1994.

Rousseau J.-J., *Ekonomia polityczna*, [w:] J.-J. Rousseau, *Trzy rozprawy z filozofii społecznej*, tłum. H. Elzenberg, Warszawa 1956.

Rousseau J.-J., *Umowa społeczna. List o widowiskach*, tłum. A. Peretiatkowicz, Warszawa 2010.

Roux J., *Le Publiciste de la République française 1793*, nr 247.

Saint-Just A.L. de, *Wybór pism*, oprac. I. Bibrowska, Warszawa 1954.

Saint-Pierre C.I. de, *Projet pour rendre la paix perpétuelle en Europe*, Paris 1986.

Saint-Simon C.H. de, *O reorganizacji społeczeństwa europejskiego, czyli o konieczności i sposobach zespolenia ludów Europy w jedno ciało polityczne z zachowaniem przez każdy z nich niezależności narodowej*, [w:] C.H. de Saint-Simon, *Pisma wybrane*, t. 2, tłum. S. Antoszczuk, Warszawa 1968.

Saint-Simon C.H. de, *Pisma wybrane*, t. 1–2, tłum. S. Antoszczuk, Warszawa 1968.

Sartre J.P., *Egzystencjalizm jest humanizmem*, tłum. J. Krajewski, Warszawa 1998.

Schmitt C., *Nauka o konstytucji*, tłum. M. Kurkowska, R. Marszałek, Warszawa 2013.

Schuman R., *Dla Europy*, tłum. M. Krzeptowska, Kraków 2003.

Sieyès E., *Czym jest stan trzeci? Esej o przywilejach*, tłum. M. Jarosz, Warszawa 2016.

Sorel G., *Rozważania o przemocy*, tłum. M. Mosakowski, Warszawa 2014.

Sternberger D., *Patriotyzm konstytucyjny. Przemówienie z okazji 25 rocznicy akademii kształcenia politycznego*, tłum. L. Żyliński, [w:] J. Jabłkowska, L. Żyliński (wybór i oprac.), *O kondycji Niemiec: tożsamość niemiecka w debatach intelektualistów po 1945 roku*, Poznań 2008.

Taine H., *Les Origines de la France contemporaine*, vol. 5, *La Révolution, la conquête jacobine*, vol. 1, Paris 1904.

Talmon J.L., *Źródła demokracji totalitarnej*, tłum. A. Ehrlich, Kraków 2015.

Teilhard de Chardin P., *Ecrits du temps de la guerre*, Paris 1919.

Teilhard de Chardin P., *Pisma*, t. 1, *Człowiek i inne pisma*, wybór i tłum. M. Tazbir i in., Warszawa 1984.

Teilhard de Chardin P., *Pisma*, t. 2, *Zarys wszechświata personalistycznego*, wybór i tłum. M. Tazbir i in., Warszawa 1985.

Teilhard de Chardin P., *Pisma*, t. 3, *Moja wizja świata i inne pisma*, wybór i tłum. M. Tazbir i in., Warszawa 1987.

Tocqueville A. de, *Dawne rządy i rewolucja*, tłum. W.M. Kozłowski, Warszawa 2009.

Varlet J.-F., *Gare L' Explosion*, Paris 1794.

Voltaire, *Równość*, [w:] *Słownik filozoficzny*, tłum. M. Skrzypek, Warszawa 2015.

Voltaire, *Traktat o tolerancji napisany z powodu śmierci Jana Calasa*, tłum. Z. Ryłko, A. Sowiński, Warszawa 1956.

Volney C., *Les Ruines, ou Méditations sur les révolutions des empires*, Paris 1791.

Wieviorka M., *La Différence*, Paris 2001.

Wieviorka M., *La Diversité. Rapport à la Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche*, Paris 2008.

Monografie oraz artykuły w czasopismach naukowych i opracowaniach zbiorowych

Abray J., Feminism in the French Revolution, "The American Historical Review" 1975, nr 1.
<https://doi.org/10.2307/1859051>

Algazy J., *L'extrême-droite en France de 1965 à 1984*, Paris 1989.

Alpaugh M., Les émotions collectives et le mouvement des fédérations (1789-1790), "Annales historiques de la Révolution française" 2013, nr 372. <https://doi.org/10.4000/ahrf.12772>

Angaut J.Ch., Conflit, anarchie et démocratie: en repartant de Proudhon, "Asterion" 2015, nr 13.
<https://doi.org/10.4000/asterion.2603>

Angaut J.Ch., La fin des avant-gardes: les situationnistes et mai 1968, "Actuel Marx" 2009, nr 45.
<https://doi.org/10.3917/amx.045.0149>

Ansart G., Condorcet, Social Mathematics, and Women's Rights, "Eighteenth-Century Studies" 2009, nr 3. <https://doi.org/10.1353/ecs.0.0053>

Ansart P., Marx et anarchisme. Essai sur les sociologies de Saint-Simon, Proudhon et Marx, Paris 1969.

Ansart P., Socialisme et anarchisme: Saint-Simon, Proudhon, Marx, Paris 1969.

Ansart P., Sociologie de Saint-Simon, Paris 1970.

Armand F., Maublanc R., Fourier, Paris 1937.

Armstrong D., *Revolution and World Order: The Revolutionary State in International Society*, New York 1993. <https://doi.org/10.1093/0198275285.001.0001>

Audisio G., Chiara A., Twórcy zjednoczonej Europy. Robert Schuman, Konrad Adenauer, Alcide de Gasperi, tłum. P.J. Borkowski, Warszawa 2007.

Avron H., *L'Anarchisme*, Paris 1971.

Avron H., *Le Gauchisme*, Paris 1974.

Azéma J.-P., Winock M., *La IIIe République (1870-1940)*, Paris 1976.

- Azimi V., *L'étranger sous la Révolution*, [w:] *La Révolution et l'ordre juridique privé: Rationalité ou scandale?*, Paris 1988.
- Bacławski J., *Wola powszechna i jej stabilność według koncepcji J.J. Rousseau*, "Przegląd Filozoficzny - Nowa Seria" 2012, nr 4.
- Baczko B., *Le contrat social des Français*, [w:] *The French Revolution and the Creation of Modern Political Culture*, Vol. 1, *The Political Culture of the Old Regime*, red. K.M. Baker, Oxford 1987.
- Baczko B., *Rewolucja. Władza, nadzieje, rozterki*, tłum. W. Dłuski, Gdańsk 2010.
- Baczko B., *Rousseau: samotność i wspólnota*, Gdańsk 2009.
- Baczko B., *Światła utopii*, tłum. W. Dłuski, Warszawa 2016.
- Baker K.M., *On Condorcet's 'Sketch'*, "Daedalus" 2004, nr 133(3).
<https://doi.org/10.1162/0011526041504506>
- Baker K.M., *Representation*, [w:] *The French Revolution and the Creation of Modern Political Culture*, Vol. 1, *The Political Culture of the Old Regime*, red. K.M. Baker, Oxford 1987.
- Balcerak W., *Liga nadziei. Z dziejów Ligi Narodów*, Warszawa 2010.
- Ballard R., *A New Dictionary of the French Revolution*, London 2011.
<https://doi.org/10.5040/9780755622771>
- Bała P., Wielomski A., *Prawa człowieka - refleksje krytyczne*, [w:] *Prawa człowieka - idea, instytucje, krytyka*, red. M. Sadowski, P. Szymaniec, "Wrocławskie Studia Erazmiańskie" 2010, nr 4.
- Bała P., Wielomski A., *Prawa człowieka i ich krytyka. Przyczynek do studiów o ideologii czasów ponowoczesnych*, Warszawa 2016.
- Banakar R., *Integrating Reciprocal Perspectives: on Gurvitch's Theory of Immediate Jural Experience*, "Canadian Journal of Law and Jurisprudence" 2001, nr 67.
<https://doi.org/10.1017/S082932010000658X>
- Banasiak B., *Michel Foucault - mikrofizyka władzy*, "Literatura na Świecie" 1988, nr 6.
- Bar Zvi M., *Żydzi i Rewolucja francuska*, [w:] *Czarna księga rewolucji francuskiej*, red. R. Escande, tłum. M. Jurek, Dębogóra 2015.
- Barabasz A., *Polacy i Polska wobec idei integracji europejskiej w latach 1917-1957*, Toruń 2008.
- Baranowska M., *Pojęcie narodu w poglądach Claude'a-Henriego de Saint-Simona*, "Krakowskie Studia z Historii Państwa i Prawa" 2018, nr 10. <https://doi.org/10.4467/20844131KS.18.021.9047>
- Barburska O., Milczarek D., *Historia integracji europejskiej w zarysie*, Warszawa 2013.
- Barcz J., *Charakter prawny Unii Europejskiej*, [w:] *Unia Europejska: system prawny, porządek instytucjonalny, proces decyzyjny*, red. J. Barcz, Warszawa 2009.
- Barcz J., *Struktura prawna i zakres podmiotowy procesu integracji europejskiej*, [w:] J. Barcz, M. Górka, A. Wyrozumska, *Instytucje i prawo Unii Europejskiej*, Warszawa 2015.
- Bartnik C.S., *Personalizm*, Lublin 2008.
- Bartnik C.S., *Teilhardowska wizja dziejów*, Lublin 1975.

Bartyzel J., Manifest z Ventotene na tle dziejów myśli politycznej i prawnej, [w:] Manifest z Ventotene wraz z przedmową E. Colorniego. Tekst - tłumaczenie - komentarz, red. T. Zych, Bruksela 2019.

Bartyzel J., Prawica, nacjonalizm, monarchizm. Studia politologiczno-historyczne, Radzymin-Warszawa 2020.

Bartyzel J., Problem własności w filozofii politycznej francuskich "Doktorów Kontrrewolucji", "Historia i Polityka" 2015, nr 5. <https://doi.org/10.12775/HiP.2005.022>

Barwicka-Tylek I., Mably, [w:] Słownik historii doktryn politycznych, t. 4, red. K. Chojnicka, M. Jaskólski, Warszawa 2009.

Barwicka-Tylek J., Sarte Jean-Paul, [w:] Słownik historii doktryn politycznych, t. 5, red. K. Chojnicka, M. Jaskólski, Warszawa 2012.

Baszkiewicz J., Anatomia bonapartyzmu, Gdańsk 2003.

Baszkiewicz J., Danton, Warszawa 1980.

Baszkiewicz J., Francja w Europie, Wrocław 2006.

Baszkiewicz J., Francuzi 1789-1794: studium świadomości rewolucyjnej, Warszawa 1989.

Baszkiewicz J., Historia Francji, Wrocław 1978.

Baszkiewicz J., Le Republicanisme, [w:] Z dziejów kultury prawnej. Studia ofiarowane Profesorowi Juliuszowi Bardachowi w dziewięćdziesięciolecie urodzin, red. M. Wąsowicz, Warszawa 2004.

Baszkiewicz J., Maj 1968 roku: koniec mesjanizmu rewolucyjnego, [w:] J. Baszkiewicz, Francja nowożytna. Szkice z historii wieków XVII-XX, Poznań 2002.

Baszkiewicz J., Meller S., Rewolucja francuska 1789-1794. Społeczeństwo obywatelskie, Warszawa 1983.

Baszkiewicz J., Nowy człowiek, nowy naród, nowy świat. Mitologia i rzeczywistość rewolucji francuskiej, Warszawa 1993.

Baszkiewicz J., O niektórych filozoficznych i praktycznych dylematach praw człowieka, [w:] J. Baszkiewicz, Państwo, rewolucja, kultura polityczna, Poznań 2009.

Baszkiewicz J., O powołaniu czasów rewolucji i Napoleona do kodyfikacji, [w:] J. Baszkiewicz, Państwo, rewolucja, kultura polityczna, Poznań 2009.

Baszkiewicz J., Państwo suwerenne w feudalnej doktrynie politycznej do początków XIV w., Warszawa 1964.

Baszkiewicz J., Uwagi o uniwersalizmie i koncepcji suwerenności państwowej w feudalnej teorii politycznej (do początku XIV wieku), [w:] J. Baszkiewicz, Państwo, rewolucja, kultura polityczna, Poznań 2009.

Baszkiewicz J., Władza, Wrocław 2009.

Baszkiewicz J., Wolność, równość, własność: rewolucje burżuazyjne, Warszawa 1981.

Batałow E.J., Filozofia buntu. Krytyka ideologii lewicowego radykalizmu, tłum. S. Radziszewski, Warszawa 1976.

- Beaurepaire P.Y., L'Autre et le frère. L'Etranger et la Franc-maçonnerie en France au XVIII siècle, Paris 1998.
- Beck U., Władza i przeciwwładza w epoce globalnej. Nowa ekonomia polityki światowej, tłum. J. Łoziński, Warszawa 2005.
- Becker C.L., Państwo Boże osiemnastowiecznych filozofów, tłum. J. Ruszkowski, Poznań 2009.
- Belley J.G., Le «droit social» de Gurvitch: trop beau pour être vrai?, "Droit et Société" 2014, nr 88.
<https://doi.org/10.3917/drs.088.0731>
- Benhabib S., Prawa innych. Przybysze, rezydenci i obywatele, tłum. M. Filipczuk, Warszawa 2015.
- Bensaïd D., La Révolution française refoulée, "Le Monde diplomatique" 2005, nr 8/9.
- Bergami C., Européisme et cosmopolitisme. D'une spécificité européenne dans le pacifisme français des années 1840, "Matériaux pour l'histoire de notre temps" 2012, nr 108.
<https://doi.org/10.3917/mate.108.0007>
- Bergami C., Quelle démocratie pour quelle organisation internationale? Le pacifisme français et la naissance d'un constitutionnalisme républicain, 1840-1889, "Les cahiers Irice" 2014, nr 12.
<https://doi.org/10.3917/lci.012.0017>
- Berlin I., Zmysł rzeczywistości. Studia z historii idei, tłum. M. Filipczuk, Poznań 2002.
- Bernacki W., Federalizm, [w:] Słownik historii doktryn politycznych, t. 2, red. M. Jaskólski, Warszawa 1999.
- Bernacki W., Marksizm, [w:] Słownik społeczny: praca zbiorowa, red. B. Szlachta, Kraków 2004.
- Bernacki W., Nacjonalizm, [w:] Słownik społeczny: praca zbiorowa, red. B. Szlachta, Kraków 2004.
- Berstein S., Milza P., Histoire de la France au XXe siècle, vol. 1, 1900-1930, Paris 1999.
- Berstein S., Milza P., Histoire de la France au XXe siècle, vol. 3, 1958-1974, Paris 1999.
- Bertaud J.P., Mille sept cent quatre-vingt-dix-neuf, Bonaparte prend le pouvoir, Paris 2000.
- Berté P., Genèse du code de la nationalité française, Bordeaux 2011.
- Bertossi Ch., France, Grande-Bretagne: deux leçons non apprises, "Après-demain" 2007, nr 4.
<https://doi.org/10.3917/apdem.004.0020>
- Bertossi Ch., Les Modèles d'intégration en France et en Grande-Bretagne. Philosophies, politiques et institutions publiques, [w:] Models of Integration: Public Philosophies, Policies and State Institutions Oxford, Oxford 2007.
- Bertrand J., Charles de Gaulle et le destin du monde, Paris 1990.
- Besançon A., Święta Ruś, tłum. Ł. Maślanka, Warszawa 2012.
- Bielecki R., Co to jest gaullizm?, Warszawa 1978.
- Bielecki R., Valéry Giscard d'Estaing i jego Francja, Warszawa 1976.
- Bien D.D., Offices, Corps, and the System of State Credit: The Uses of Privilege under the Ancien Régime, [w:] The French Revolution and the Creation of Modern Political Culture, Vol. 1, The Political Culture of the Old Regime, red. K.M. Baker, Oxford 1987.

Biennu J.J., Richer L., Le socialisme municipal a-t-il existé?, "Revue historique de droit français et étranger" 1984, nr 2.

Bitsch M.T., Robert Schuman et la Paix, "Matériaux pour l'histoire de notre temps" 2012, nr 4. <https://doi.org/10.3917/mate.108.0033>

Blais M.C., La solidarité. Histoire d'une idée, Paris 2007.

Błaszke M., De Saint-Pierre - Projekt wiecznego pokoju w Europie, "Filo-Sofija" 2016, nr 4.

Bluche F., Richelieu, tłum. W. Grzechnik, Warszawa 2007.

Błaszczyk C., Amerykańska myśl wolnościowa. Od liberalizmu do libertarianizmu, Warszawa 2018.

Błaszczyk C., Rożawa. Demokratyczny konfederalizm i myśl ustrojowa Demokratycznej Federacji Północnej Syrii, Warszawa 2019.

Boccon-Gibod T., Duguit et après ? Droit, propriété et rapports sociaux, "Revue internationale de droit économique" 2014, nr 3. <https://doi.org/10.3917/ride.283.0285>

Bock-Côté M., Multikulturalizm jako religia polityczna, tłum. M. Chojnacki, Warszawa 2017.

Bokajło W., Federalizm - rozwój idei i niektóre teorie, [w:] Federalizm. Teorie i koncepcje, red. W. Bokajło, Wrocław 1998.

Boniface P., La France est-elle encore une grande puissance?, Paris 1998.

Borgosz J., Bunt młodzieży na Zachodzie. Geneza - charakter - ideały, Warszawa 1971.

Borgosz J., Egzystencjalizm, Warszawa 1968.

Borgosz J., Główne kierunki współczesnej filozofii niemarksistowskiej, Warszawa 1972.

Borkowski P.J., Liga Narodów - moralny ideał Zachodu i jego spotkanie z rzeczywistością, [w:] Liga Narodów wybranych, red. M.F. Gawrycki, A. Bógdał-Brzezińska, Warszawa 2010.

Borkowski P.J., Polityczne teorie integracji międzynarodowej, Warszawa 2007.

Borucka-Arctowa M., Prawo natury jako ideologia antyfeudalna, Warszawa 1957.

Bosiacki A., Izdebski H., Konstytucjonalizm rosyjski. Historia i współczesność, Kraków 2013.

Bosiacki A., Konwergencja systemów prawnych w okresie globalizacji: spostrzeżenia i możliwe perspektywy, [w:] Tendencje rozwojowe myśli politycznej i prawnej, red. M. Maciejewski, M. Sadowski, M. Marszał, Wrocław 2014.

Bosiacki A., Od naturalizmu do etatyzmu. Doktryny samorządu terytorialnego Drugiej Rzeczypospolitej 1918-1939, Warszawa 2006.

Bosiacki A., On the Way Between Utopia and Totalitarianism: The Bolshevik Constitution of 1918 as a Model of Socialist Constitutionalism, "BRICS Law Journal" 2019, nr 3. <https://doi.org/10.21684/2412-2343-2019-6-3-49-77>

Bosiacki A., Polski klasyczny liberalizm. O recepcji liberalizmu w polskiej myśli politycznej pierwszej połowy XIX w., "Studia Iuridica Lublinensia" 2016, t. XXV.

Bosiacki A., Utopia. Władza. Prawo. Doktryna i koncepcje prawne bolszewickiej Rosji 1917-1921, wyd. 2, Warszawa 2012.

Bosiacki A., Władza municypalna w ujęciu Benjamina Constanta a teorie podziału władzy, "Studia Iuridica" 2008, t. 48.

Bosiacki A., Wprowadzenie. Między ewolucjonizmem a rewolucją. Świat idei i doktryn polityczno-prawnych, [w:] Ewolucjonizm a rewolucjonizm w doktrynach polityczno--prawnych, red. A. Bosiacki, Warszawa 2020.

Bosiacki A., Źródła prawa a rewolucja, [w:] Źródła prawa. Teoria i praktyka, red. T. Giaro, Warszawa 2016.

Boudon J., L'esclavage de la Révolution à L'Empire, "Droits. Revue française de théorie, de philosophie et de cultures juridiques" 2011, nr 11. <https://doi.org/10.3917/droit.053.0003>

Boulanger P., Le souverainisme, arrière-garde nostalgique du gaullisme?, "Le Banquet" 2006, nr 23.

Bouloiseau M., La République jacobine, Paris 1972.

Bourdon J., Pontier J.M., Ricci J.C., Droit des collectivités territoriales, Paris 1987.

Boutin Ch., Rewolucyjny podział terytorialny, między utopią a technokracją, [w:] Czarna księga rewolucji francuskiej, red. R. Escande, tłum. M. Jurek, Dębogóra 2015.

Bógdał-Brzezińska A., Nieślubna córka świętego Mikołaja. Liga Narodów w krzywym zwierciadle teorii, [w:] Liga Narodów wybranych, red. M.F. Gawrycki, A. Bógdał-Brzezińska, Warszawa 2010.

Braudel F., L'identité de la France: Espace et histoire, Paris 1986.

Bredin J.D., Sieyès. La clé de la Révolution française, Paris 1988.

Brion F., La sagesse colérique de Jean Meslier, prêtre athée et parrhêsiaiste, "Cahiers philo--sophiques" 2009, nr 4. <https://doi.org/10.3917/caph.120.0051>

Brubaker R., Citizenship and Nationhood in France and Germany, Cambridge 1994.

Brubaker R., De l'immigré au citoyen. Comment le jus soli s'est imposé en France, à la fin du XIX-ème siècle, "Actes de la recherche en sciences sociales. Migrations et minorités" 1993, vol. 99. <https://doi.org/10.3406/arss.1993.3058>

Brubaker R., Nacionalizm inaczej. Struktura narodowa i kwestie narodowe w nowej Europie, tłum. J. Łuczyński, Warszawa-Kraków 1998.

Bruhat J., Echos de la Commune en France, [w:] Le centenaire de la Commune de Paris: le socialisme français et l'Europe Centrale: actes du Colloque organisé par le Centre d'Études de la Civilisation Française de l'Université de Varsovie, red. D. Beauvois, Warszawa 1972.

Bruhat J., Le socialisme français de 1848 à 1871, [w:] Histoire générale du socialisme, vol. 1, Des origins à 1875, red. J. Droz, Paris 1972.

Brzezińska J., De droits de l'homme dans la perspective de droit français, [w:] Prawa człowieka - idea, instytucje, krytyka, red. M. Sadowski, P. Szymaniec, Wrocław 2010.

Bui-Xuan O., Le droit public français entre universalisme et différencialisme, Paris 2004.

Burguière A., La Révolution française et la famille, "Annales. Histoire, Sciences Sociales" 1991, nr 1.

Burleigh M., Earthly Powers: The Clash of Religion and Politics in Europe, from the French Revolution to the Great War, New York 2006.

- Burton P.J., Pax Romana/Pax Americana: Views of the "New Rome" from "Old Europe" 2000-2010, "International Journal of the Classical Tradition" 2013, nr 20. <https://doi.org/10.1007/s12138-013-0320-0>
- Cabanel P., Une loi du retour (15 décembre 1790): réparation nationale et crispations nationalistes sur le thème du retour des huguenots, "Diasporas Histoire et Sociétés" 2006, nr 8. <https://doi.org/10.3406/diasp.2006.1042>
- Candar G., Jaurès et l'Internationale, "Cahiers Jaurès" 2014, nr 2. <https://doi.org/10.3917/cj.212.0027>
- Canovan M., Lud, tłum. S. Szymański, Warszawa 2008.
- Carbonnier J., La passion des lois au siècle des lumières, "Bulletin de la Classe des lettres et des sciences morales et politiques" 1976, vol. 62. <https://doi.org/10.3406/barb.1976.55269>
- Carbonnier J., Le Code civil, [w:] Le Code civil 1804-2004. Livre du Bicentenaire, Paris 2004.
- Caron J.C., Printemps des peuples: pour une autre lecture des révolutions de 1848, "Revue d'histoire du XIXe siècle" 2016, nr 52. <https://doi.org/10.4000/rh19.4988>
- Carrère d'Encausse H., L'empire éclaté: la révolte des nations en U.R.S.S., Paris 1980.
- Carroll W.H., Narodziny i upadek rewolucji komunistycznej, tłum. A. Żabokrzycki, Wrocław 2008.
- Cassirer E., Le problème Jean-Jacques Rousseau, Paris 1987.
- Catala P., Le modèle de la codification napoléonienne et le temps modernes, "Czasopismo Prawno-Historyczne" 2005, t. LVII, z. 2.
- Cattani P., Europe as a nation? Intellectuals and debate on Europe in the inter-war period, "History of European Ideas" 2017, nr 43. <https://doi.org/10.1080/01916599.2016.1202126>
- Caute D., 1968 dans le monde, Paris 1988.
- Cavallar G., Imperfect Cosmopolis: Studies in the History of International Legal Theory and Cosmopolitan Ideas, Cardiff 2011.
- Cazeneuve J., La sociologie du droit de Georges Gurvitch, "Revue française de sociologie" 1966, nr 1.
- Chabal E., A Divided Republic: Nation, State and Citizenship in Contemporary France, Cambridge 2015. <https://doi.org/10.1017/CBO9781107447936>
- Chabot J.L., L'Idée d'Europe unie de 1919 à 1939, Grenoble 1978.
- Chapsal J., La vie politique sous la Ve République, vol. 1, (1958-1974), Paris 1981.
- Chapus R., Les fondements de l'organisation de l'Etat définis par la Déclaration de 1789 et leurs prolongements dans la jurisprudence du Conseil Constitutionnel et du Conseil d'Etat, [w:] La Déclaration des droits de l'homme et du citoyen et la jurisprudence. Colloque des 25 et 26 mai 1989 au Conseil Constitutionnel, Paris 1989. <https://doi.org/10.3917/puf.conse.1989.01.0181>
- Charles-Gaffiot J., Nazywałam się Maria Antonina Lotaryńska Austriaczka, [w:] Czarna księga rewolucji francuskiej, red. R. Escande, tłum. M. Jurek, Dębogóra 2015.
- Charléty S., Histoire du saint-simonisme, Paris 1965.

- Chaunu P., Sekularyzacja dóbr kościelnych: znaczenie polityczne i skutki ekonomiczne, [w:] Czarna księga rewolucji francuskiej, red. R. Escande, tłum. M. Jurek, Dębogóra 2015.
- Chauvin T., Hans Kelsen we francuskiej kulturze prawnej, [w:] Normatywizm Hansa Kelsena a współczesna nauka prawa, red. A. Bosiacki, Warszawa 2017.
- Chazal J.P., Léon Duguit et François Geny. Controverse sur la rénovation de la science juri-dique, "Revue interdisciplinaire d'études juridiques" 2010, nr 65. <https://doi.org/10.3917/riej.065.0085>
- Chmieliński M., Max Stirner: jednostka, społeczeństwo, państwo, Kraków 2006.
- Chodorowski J., Osoba ludzka w doktrynie i praktyce europejskich wspólnot gospodarczych, Poznań 1990.
- Chojnicka K., Gallikanizm, [w:] Słownik doktryn politycznych, t. 2, red. K. Chojnicka, M. Jaskólski, Warszawa 1999.
- Chojnicka K., Pierre Teilhard de Chardin, [w:] Słownik historii doktryn politycznych, t. 6, red. M. Jaskólski, Warszawa 2015.
- Chojnicka K., Postęp, [w:] Słownik historii doktryn politycznych, t. 4, red. K. Chojnicka, M. Jaskólski, Warszawa 2009.
- Chojnicka K., Tolerancja, [w:] Słownik historii doktryn politycznych, t. 6, red. K. Chojnicka, M. Jaskólski, Warszawa 2015.
- Chorąży K., Ewolucja pozycji prawnej regionów we Francji, Lublin 1986.
- Chorąży K., Zagadnienia ustroju lokalnego Francji, Lublin 1998.
- Chua A., Day of Empire: How Hyperpowers Rise to Global Dominance - and Why They Fall, New York 2007.
- Chwedoruk R., Syndykalizm rewolucyjny - antyliberalna rewolta XX wieku, Warszawa 2013.
- Cichocki M., Wstęp do wydania polskiego: natura ustroju politycznego według Schmitta, [w:] C. Schmitt, Nauka o konstytucji, tłum. M. Kurkowska, R. Marszałek, Warszawa 2013.
- Citkowska-Kimla A., Schuman Robert, [w:] Słownik historii doktryn politycznych, t. 5, red. K. Chojnicka, M. Jaskólski, Warszawa 2012.
- Clapham A., Human Rights: A Very Short Introduction, Oxford 2007.
<https://doi.org/10.1093/actrade/9780199205523.001.0001>
- Clark J., An Introduction to Reclus' Social Thought, [w:] E. Reclus, Anarchy, Geography Modernity: Selected Writings of Elisée Reclus, Oakland, CA 2013.
- Clark J., Lire Reclus aujourd'hui?, [w:] Élisée Reclus - Paul Vidal de la Blache. Le Géographe, la Cité et le Monde hier et aujourd'hui, red. J.P. Bord i in., Paris 2009.
- Clinton K.B., Femme et Philosophe: Enlightenment Origins of Feminism, "Eighteenth- Century Studies" 1975, nr 3. <https://doi.org/10.2307/2737750>
- Clinton M., Frédéric Passy: Patriotic Pacifist, "Journal of Historical Biography" 2007, nr 2.
- Cobban A., Rousseau and the Modern State, London 1968.

- Commaille J., Les enjeux politiques d'un régime de connaissance sur le droit. La sociologie du droit de Georges Gurvitch, "Droit et Société" 2016, nr 94. <https://doi.org/10.3917/drs.094.0547>
- Comparato G., Nationalism and Private Law in Europe, Oxford-Portland 2014.
- Cooper S.E., Patriotic Pacifism: Waging War on War in Europe 1815-1914, New York- Oxford 1991.
- Costes L., Néolibéralisation et évolution du «Droit à la ville», "Justice spatiale" 2014, nr 6.
- Coutu M., Autonomie collective et pluralisme juridique: Georges Gurvitch, Hugo Sinzheimer et le droit du travail, "Droit et Société" 2015, nr 90. <https://doi.org/10.3917/drs.090.0351>
- Cranston M., The Sovereignty of the Nation, [w:] The French Revolution and the Cre-ation of Modern Political Culture, Vol. 2, Political Culture of the French Revolution, red. C. Lucas, Oxford 1988.
- Creagh R., Élisée Reclus et les États-Unis, "Terra Brasilis (Nova Série)" 2016, nr 7. <https://doi.org/10.4000/terrabrasilis.1800>
- Cronin V., Napoleon, tłum. A. Molek, Warszawa 1999.
- Cywiński Z., Tradycja petrażycjańska w polskiej socjologii prawa albo o tym, co zysaliśmy, nie odwołując się do Ehrlicha, "Studia Iuridica" 2018, t. 74. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0012.2293>
- Czapliński W., Wyrozumska A., Prawo międzynarodowe publiczne. Zagadnienia system-owe, Warszawa 2014.
- Czarnecka A., Baudrillard Jean, [w:] Słownik doktryn politycznych, t. 6, red. M. Jaskólski, K. Chojnicka, Warszawa 2015.
- Czohara A., Francuski model rozdziału kościoła od państwa po stu latach, [w:] Francuska ustawa z 9 grudnia 1905 roku o rozdziale kościołów i państwa z perspektywy stu lat, red. M. Pietrzak, Warszawa 2007.
- Dagen, L'Histoire de l'esprit humain dans la pensée française. De Fontenelle à Condorcet, Paris 1980.
- Dansette A., Histoire religieuse de la France contemporaine. L'Église catholique dans la mêlé politique et sociale, Paris 1965.
- Darby P., Three Faces of Imperialism: British and American Approaches to Asia and Africa 1870-1970, London 1987. <https://doi.org/10.2307/j.ctt1xp3vmh>
- Davies N., Orzeł biały. Czerwona gwiazda. Wojna polsko-bolszewicka 1919-1920, Kraków 2000.
- Debord G., Społeczeństwo spektaklu oraz Rozważania o społeczeństwie spektaklu, tłum. i wstępem opatrzył M. Kwaterko, Warszawa 2006.
- Degan V.D., L'affirmation des principes du Droit naturel par la Révolution française. Le pro-jet de Déclaration du Droit des Gens de l'abbé Grégoire, "Annuaire français de droit international" 1989, vol. 35. <https://doi.org/10.3406/afdi.1989.2890>
- Delarue M., Europe européenne ou Europe des états, [w:] De Gaulle et son siècle, vol. 5, Paris 1991.
- Deléage J.P., Ecologistes et alternatifs, [w:] Histoire des gauches en France, vol. 2, XXe siècle: à l'épreuve de l'histoire, red. J.J. Becker, G. Candar, Paris 2005. <https://doi.org/10.3917/dec.becke.2005.02.0146>
- Derbyshire I., Politics in France: From Giscard to Mitterrand, Cambridge 1987.

- Derek J., Ideał nowego państwa Jana Jakuba Rousseau i Rewolucja Francuska, "Studia Politicae Universitatis Silesiensis" 2009, nr 4/5.
- Dereymez J.W., Naissance du syndicalisme, [w:] Histoire des gauches en France, vol. I, L'héritage du XIXe siècle, red. J.J. Becker, G. Candar, Paris 2005. <https://doi.org/10.3917/dec.becke.2005.01.0463>
- Descimon R., Guéry A., Un État des temps modernes?, [w:] Histoire de la France. L'État et les pouvoirs, red. A. Burguière, J. Revel, Paris 1989.
- Devance L., Le Féminisme pendant la Révolution Française, Paris 2007.
- Diec J., Geostrategiczny wybór Rosji u zarania trzeciego tysiąclecia, t. 1, Doktryna rosyjskiej polityki zagranicznej. Partnerzy najbliżsi i najdalsi, Kraków 2015.
<https://doi.org/10.4467/K9306.33/e/15.15.3906>
- Dirkx P., Etats en miettes dans l'Europe des régions, "Le Monde diplomatique" 2014, nr 11.
- Doat M., Georges Gurvitch et le droit administratif, "Droit et Société" 2016, nr 94.
<https://doi.org/10.3917/drs.094.0537>
- Dobek R., Paryż, 1871, Poznań 2013.
- Dominik E., Charles de Gaulle: polityk i wizjoner, Warszawa 2001.
- Dommanget M., Sur Babeuf et la Conjuration des Égaux, Paris 1970.
- Dorigny M., Cercle Social, [w:] Dictionnaire historique de la Révolution française, red. A. Soboul, Paris 1989.
- Dorigny M., Fédéralisme, [w:] Dictionnaire historique de la Révolution française, red. A. Soboul, Paris 1989.
- Dorigny M., Gironde, [w:] Dictionnaire historique de la Révolution française, red. A. Soboul, Paris 1989.
- Douzinas C., Human Rights and Empire: The Political Philosophy of Cosmopolitanism, Routledge 2007. <https://doi.org/10.4324/9780203945117>
- Doyle W., The Oxford History of the French Revolution, Oxford 2002.
- Droin N., Aux origines du socialisme municipal: César de Paepe, "Revue Française d'Histoire des Idées Politiques" 2015, nr 42. <https://doi.org/10.3917/rfhip1.042.0167>
- Drury Sh.B., The End of History and the New World Order, United States Foreign Policy: A New Isolationism?, "International Journal" 1992/1993, nr 1. <https://doi.org/10.2307/40202821>
- Dubois L., «Citoyens et amis!». Esclavage, citoyenneté et République dans les Antilles françaises à l'époque révolutionnaire, "Annales. Histoire et Sciences Sociales" 2003, nr 2.
<https://doi.org/10.1017/S0395264900004248>
- Duclert V., La «deuxième gauche», [w:] Histoire des gauches en France, vol. 2, XXe siècle, à l'épreuve de l'histoire, red. J.J. Becker, G. Candar, Paris 2005. <https://doi.org/10.3917/dec.becke.2005.02.0175>
- Duhamel O., La Gauche et la V République, Paris 1980.
- Dupret B., Prawo w naukach społecznych, tłum. J. Stryjczyk, Kraków 2010.

Duque F., Lévêque J.C., L'Espagne. La nation qui n'existe pas, "Revue de métaphysique et de morale" 2014, nr 81. <https://doi.org/10.3917/rmm.141.0011>

Duroselle J.B., L'Idée d'Europe dans l'histoire, Paris 1965.

Dziamski G., Zwrot postmodernistyczny albo powrót wielkich teorii w naukach społecznych, "ER(R)GO. Teoria-Literatura-Kultura" 2001, nr 1(2).

Dziewanowski K., Brzemień białego człowieka, t. 2, Warszawa 1989.

Dzisiów Ł., Anarchosyndykalizm. Zaplecze teoretyczne, Szczecin 1989.

Edmonds B., "Federalism" and Urban Revolt in France in 1793, "The Journal of Modern History" 1983, nr 1. <https://doi.org/10.1086/242417>

Ehrard J., Lumières et esclavage, "Droits. Revue française de théorie, de philosophie et de cultures juridiques" 2010, nr 1. <https://doi.org/10.3917/droit.051.0027>

Ehrard J., Lumières et esclavage: l'esclavage colonial et l'opinion publique en France au XVIIIe siècle, Bruxelles 2008.

Ehrlich S., Oblicza pluralizmów, Warszawa 1985.

Ehrlich S., Pluralizm francuski XIX i początku XX wieku, "Kwartalnik Historii Nauki i Techniki" 1977, nr 22/23.

Ellis G., Cesarstwo napoleona, tłum. A. Czwojdrak, Kraków 2011.

Engel P., Julien Benda et le culte de l'universel, "Le Philosophoire" 2009, nr 1. <https://doi.org/10.3917/phoir.031.0143>

Engel P., Julien Benda's Thoughtful Europe, "The Monist" 2009, nr 2. <https://doi.org/10.5840/monist200992217>

Favoreu L. (red.), Droit des libertés fondamentales, Paris 2002.

Fehrer M., Mai 68 dans la pensée, [w:] Histoire des gauches en France, vol. 2, XXe siècle, à l'épreuve de l'histoire, red. J.J. Becker, G. Candar, Paris 2005. <https://doi.org/10.3917/dec.becke.2005.02.0600>

Feldman J.P., Le constitutionnalisme selon Benjamin Constant, "Revue française de droit constitutionnel" 2008, nr 4. <https://doi.org/10.3917/rfdc.076.0675>

Ferguson N., Imperium. Jak wielka Brytania zbudowała nowoczesny świat, tłum. B. Wilga, Kraków 2013.

Ferguson N., Kolos. Cena amerykańskiego imperium, tłum. M. Hartman, B. Wilga - Wielgucka, Kraków 2014.

Fiedor K., Francuskie koncepcje integracyjne Europy okresu międzywojennego, [w:] Europejskie doktryny porozumienia i współpracy gospodarczej w XX w., t. 2, red. K. Fiedor, Wrocław 1991.

Fiedor K., Niemieckie plany integracji Europy na tle zachodnioeuropejskich doktryn zjednoczeniowych 1918-1945, Wrocław 1991.

Fiedor K., Ruch pacyfistyczny. Studia nad genezą i formami działania do roku 1939, "Dzieje Najnowsze" 1980, nr 2.

- Figes O., Tragedia narodu. Rewolucja rosyjska 1918-1924, tłum. B. Hrycak, Wrocław 2009.
- Filipiak Z., Prawo własności w doktrynach polityczno-prawnych XVII i XVIII wieku, "Studia Iuridica Toruniensia" 2008, t. 4. <https://doi.org/10.12775/SIT.2008.005>
- Fitzsimmons M.P., The Night the Old Regime Ended: August 4, 1789, and the French Revolution, Pennsylvania 2003.
- Forges J.M., Les institutions administratives françaises, Paris 1985.
- Forrest A., Federalism, [w:] The French Revolution and the Creation of Modern Political Culture, Vol. 2, The Political Culture of the French Revolution, red. C. Lucas, Oxford 1988.
- Forrest A., La révolution et l'Europe, [w:] Dictionnaire critique de la Révolution française, red. F. Furet, M. Ozouf, Paris 1988.
- Frank R., La Gauche et Europe, [w:] J.J. Becker, G. Candar, Histoire des gauches en France, Vol. 2, XXe siècle, à l'épreuve de l'histoire, Paris 2005. <https://doi.org/10.3917/dec.becke.2005.02.0452>
- Fremont-Barnes G. (red.), Encyclopedia of the Age of Political Revolutions and New Ideologies, 1760-1815, London 2007.
- Frey L., Frey M., Grégoire and the Breath of Reason: The French Revolutionaries and the Droit des gens, "Proceedings of the Western Society for French History" 2010, Vol. 38.
- Frick J.P., Auguste Comte ou la République positive, Nancy 1990.
- Fukuyama F., Koniec historii, tłum. T. Bieroń, M. Wichrowski, Kraków 2009.
- Furet F., Constitution Civile du Clergé, [w:] Dictionnaire critique de la Révolution française, red. F. Furet, M. Ozouf, Paris 1988.
- Furet F., Nuit du 4-Août, [w:] Dictionnaire critique de la Révolution française, red. F. Furet, M. Ozouf, Paris 1988.
- Furet F., Przeszłość pewnego złudzenia. Esej o idei komunistycznej w XX wieku, tłum. J. Górnicka-Kaliowska, M. Ochab, Warszawa 2018.
- Furet F., Richet D., La Révolution française, Paris 1973.
- Gady A., Wandalizm rewolucyjny, [w:] Czarna księga rewolucji francuskiej, red. R. Escande, tłum. M. Jurek, Dębogóra 2015.
- Gagnon A.G., Grégoire J.F., Three Ways to Advance Democratic Practices: Regionalism, Nationalism and Federalism, [w:] Recognition and Redistribution in Multinational Federations, red. J.F. Grégoire, M. Jewkes, Leuven 2015. <https://doi.org/10.2307/j.ctt14jxt66>
- Gallissot R., Mai 1968: Qu'est-ce qu'un mouvement social? Au-delà du mouvement ouvrier, "L'Homme et la société" 1990, nr 98. <https://doi.org/10.3406/homso.1990.2513>
- Galtier J., Les droits de l'homme, les réformés et la Révolution française, "Autres Temps" 1988, nr 20. <https://doi.org/10.3406/chris.1988.1265>
- Gano M.K., L'impensé d'un humanisme, l'autre paradoxe de Condorcet. Considérations autour «des Réflexions sur l'esclavage des Nègres», "Topique" 2016, nr 4. <https://doi.org/10.3917/top.137.0019>
- Garaud M., Szramkiewicz R., La Révolution française et la famille: (de 1789-1804), Paris 1978.

Garlicki L., Nowe demokracje przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka, [w:] Rada Europy a przemiany demokratyczne w państwach Europy Środkowej i Wschodniej w latach 1989-2009, red. J. Jaskiernia, Toruń 2010.

Gauchet M., Droits de l'homme, [w:] Dictionnaire critique de la Révolution française, red. F. Furet, M. Ozouf, Paris 1988.

Gauchet M., L'héritage jacobin et le problème de la représentation, "Le Débat" 2001.
<https://doi.org/10.3917/deba.116.0032>

Gauchet M., La Révolution des droits de l'homme, Paris 1989.
<https://doi.org/10.14375/NP.9782070715831>

Gawin M., Markiewicz B., Nogal A., Wonicki R., Prawa człowieka i obywatela w zglobalizowanym świecie, Warszawa 2016. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323521990>

Gaxotte P., Rewolucja francuska, tłum. J. Furuhielm, Gdańsk 2001.

Giario T., Historia i tradycja prawa rzymskiego, [w:] W. Dajczak, T. Giario, F. Longchamps de Bérier, Prawo rzymskie. U podstaw prawa prywatnego, Warszawa 2018.

Giario T., Prawo i historia prawa w dobie globalizacji. Nowe rozdanie kart, [w:] Prawo w dobie globalizacji. Konferencja Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego 5 marca 2010 r., red. T. Giario, Warszawa 2011.

Gilles D., Représentation et souveraineté chez les Enragés (1792-1794), [w:] Le concept de Représentation dans la pensée politique: actes du colloque d'Aix-en-Provence (mai 2002), Aix-en-Provence 2003.

Giraud F., Pluralisme culturel et démocratie, "L'autre, Cliniques, cultures et sociétés" 2007, nr 3.
<https://doi.org/10.3917/lautr.024.0109>

Gluckstein D., The Paris Commune: A Revolution in Democracy, London 2006.

Godechot J., La contre-révolution 1789-1804, Paris 1984. <https://doi.org/10.3917/puf.godec.1984.01>

Godechot J., La Grande Nation. L'Expansion révolutionnaire de la France dans le monde de 1789 à 1799, Paris 1983.

Godechot J., La pensée révolutionnaire en France et en Europe 1780-1799, Paris 1969.

Godechot J., Les institutions de la France sous la Révolution et L'Empire, Paris 1985.

Godin R., Emmanuel Macron ou le populisme d'extrême-centre, "La Tribune", 16 listopada 2016.

Goldstein Sepinwall A., Les paradoxes de la régénération révolutionnaire. Le cas de l'abbé Grégoire, "Annales historiques de la Révolution française" 2008, nr 321.
<https://doi.org/10.3406/ahrf.2000.2336>

Goodman D., Governing the republic of letters: The politics of culture in the French enlightenment, "History of European Ideas" 1991, nr 3. [https://doi.org/10.1016/0191-6599\(91\)90180-7](https://doi.org/10.1016/0191-6599(91)90180-7)

Gouzy J.P., Le fédéralisme d'Alexandre Marc et le combat pour l'Europe, "L'Europe en Formation" 2010, nr 1. <https://doi.org/10.3917/eufor.355.0013>

Goyard-Fabre S., L'État au XX siècle: regards sur la pensée juridique et politique du monde occidental, Paris 2004.

Grabowski J.E., Saint-Simon. Utopia - filozofia - industrializm, Warszawa 1936.

Grabski W.J., Karol Fourier. Jego życie i doktryna, Warszawa 1928.

Graham R., Anarchism. A Documentary History of Libertarian Ideas, Vol. 1, From Anarchy to Anarchism (300 CE To 1939), Montreal-New York-London 2005.

Grajewska I., Komuna Paryska 1871. Problematyka władzy rewolucyjnej, Warszawa 1976.

Grajewska I., Komuna Paryska 1871. Zagadnienia władzy ludu, Warszawa 1971.

Grajewska I., La nouvelle conception de la représentation populaire dans la Commune de Paris, [w:] Le centenaire de la Commune de Paris: le socialisme français et l'Europe Centrale: actes du Colloque organisé par le Centre d'Études de la Civilisation Française de l'Université de Varsovie, red. D. Beauvois, Warszawa 1972.

Greil A., Georges Sorel and the sociology of virtue, Washington 1981.

Grene M., Introduction to Existentialism, Chicago-London 1976.

Grimal H., L'évolution du concept d'empire en Grande-Bretagne, [w:] Le concept d'empire, red. M. Duverger, Paris 1980.

Grin G., Jean Monnet, le Comité d'action pour les États-Unis d'Europe et la genèse des traités de Rome, "Relations internationales" 2010, nr 136. <https://doi.org/10.3917/ri.136.0021>

Grin G., Méthode communautaire et fédéralisme: le legs de Jean Monnet à travers ses archives, Lausanne 2014.

Grinberg D., Ruch anarchistyczny w Europie Zachodniej 1870-1914, Warszawa 1994.

Groszyk H., Geneza i istota centralizmu demokratycznego, "Annales UMCS, Sectio G" 1957, nr 4.

Grzybek D., Handel i pokój. Geneza i ewolucja liberalnego pacyfizmu, Kraków 2015.

Grzybowski K., Demokracja francuska, Kraków 1947.

Gueniffey P., Cordeliers, and Girondins: The prehistory of the republic?, [w:] The invention of the modern Republic, red. B. Fontana, Cambridge 2006.

Gueniffey P., La politique de la terreur. Essais sur la violence révolutionnaire 1789-1794, Paris 2000.

Guérin D., L'Anarchisme. De la doctrine à l'action, Paris 1965.

Guieu J.M., De la «paix armée» à la paix «tout court». La contribution des pacifistes français à une réforme du système international, 1871-1914, "Bulletin de l'Institut Pierre Renouvin" 2010, nr 32. <https://doi.org/10.3917/bipr.032.0081>

Hall A., Naród i państwo w myśli politycznej Charles'a de Gaulle'a, Warszawa 2005.

Halpérin J.L., Entre nationalisme juridique et communauté de droit, Paris 1999.

Halpérin J.L., Histoire du droit privé français depuis 1804, Paris 2001.

Hampson N., *La Patrie*, [w:] *The French Revolution and the Creation of Modern Political Culture*, Vol. 2, *The Political Culture of the French Revolution*, red. C. Lucas, Oxford 1988.

Hansen M.H., *Polis and City-State: An Ancient Concept and Its Modern Equivalent*, Copenhagen 1998.

Hanson P.R., *The Jacobin Republic Under Fire: The Federalist Revolt in the French Revolution*, Pennsylvania 2003.

Hardt M., Negri A., *Imperium*, tłum. S. Ślusarski, A. Kołbaniuk, Warszawa 2005.

Harvey D., *Rebel Cities: From the Right to the City to the Urban Revolution*, London-New York 2012.

Hauptmann P., *Pierre-Joseph Proudhon: sa vie et sa pensée, 1809-1849*, Paris 1982.

Haupt G., *Aspects of International Socialism 1871-1914*, Cambridge 1986.

Hazard P., *Myśl europejska w XVIII wieku od Monteskiusza do Lessinga*, tłum. H. Suwała, Warszawa 1972.

Heater D., *World Citizenship and Government: Cosmopolitan Ideas in the History of Western Political Thoughts*, London-New York 1996. https://doi.org/10.1057/9780230376359_1

Held D., *Modele demokracji*, tłum. W. Nowicki, Kraków 2010.

Hermon-Belot R., *God's Will in History: The Abbé Grégoire, the Revolution and the Jews*, [w:] *Millenarianism and Messianism in Early Modern European Cultures*, Vol. 2, *Catholic Millenarianism from Savonarola to the Abbé Grégoire*, red. K. Kottman, Dordrecht-London-Boston 2001. https://doi.org/10.1007/978-94-017-2280-3_8

Herrera C.M., *Droits sociaux et politique chez Georges Gurvitch*, "Droit et Société" 2016, nr 94. <https://doi.org/10.3917/drs.094.0513>

Herrera C.M., *La radicalisation sociologique de la pensée juridique*. Lévy, Lambert, Gurvitch, "Droits" 2015, nr 62. <https://doi.org/10.3917/droit.062.0189>

Hervada J., *Historia prawa naturalnego*, tłum. A. Dorabalska, Kraków 2013.

Higonnet P., *Cultural Upheaval and Class Formation During the French Revolution*, [w:] F. Fehér, *The French Revolution and the Birth of Modernity*, Berkeley 1990. <https://doi.org/10.1525/9780520335875-006>

Himmelfarb G., *Drogi do nowoczesności: brytyjskie, francuskie i amerykańskie Oświecenia*, tłum. K. Wudarska, Warszawa 2018.

Hirsch J.P., *Saint-simonisme et organisation du territoire. Sur un programme de 1832*, "Revue du Nord" 2003, nr 4. <https://doi.org/10.3917/rdn.352.0863>

Hobsbawm E., *Wiek rewolucji 1789-1848*, tłum. M. Starnawski, K. Gawlicz, Warszawa 2013.

Hołda J., Hołda Z., Ostrowska D., Rybczyńska J.A., *Prawa człowieka. Zarys wykładu*, Warszawa 2014.

Howse R., *Kojève's Latin Empire*, "Policy Review" 2004, kwiecień-maj.

Huntington S.P., *Zderzenie cywilizacji i nowy kształt ładu światowego*, tłum. H. Jankowska, Warszawa 2018.

Ilkowski F., *Teorie klasyczne imperializmu kapitalistycznego. Zarys krytyczny*, Toruń 2015.

Israel J., *Enlightenment Contested: Philosophy, Modernity, and the Emancipation of Man*, Oxford 2006. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199279227.001.0001>

Izdebski H., *Ideologia i zagospodarowanie przestrzeni. Doktrynalne prawno-polityczne uwa-runkowania urbanistyki i architektury*, Warszawa 2013.

Izdebski H., *Konstytucjonalizm - legicentryzm - ustawowy nihilizm prawny. O powołaniu naszych czasów do nauki konstytucji*, "Państwo i Prawo" 2016, nr 6.

Izdebski H., *Od administracji publicznej do public governance*, "Zarządzanie Publiczne" 2007, nr 1.

Izdebski H., *Prawo do miasta - perspektywa prawnika*, "Samorząd Terytorialny" 2017, nr 12.

Izdebski H., *Prawo do samorządu - prawo obywateli i prawo mieszkańców*, "Samorząd Terytorialny" 2018, nr 10.

Izdebski H., *Problemy decentralizacji administracji we Francji w XIX w.*, "Czasopismo Prawno-Historyczne" 1976, nr 1.

Izdebski H., *Z dziejów najwyższej jednostki podziału terytorialnego w państwach nowożyt-nych. Prowincja - departament - region*, "Państwo i Prawo" 1977, nr 2.

Jackson R., *Suwerenność. Ewolucja idei*, tłum. J. Majmurek, Warszawa 2011.

James C.L., Naville P., *The Black Jacobins*, "Présence Africaine" 1949, nr 6.

<https://doi.org/10.3917/presa.006.0023>

Janicki J., *Lewacy*, Warszawa 1981.

Jaskiernia J., *Rada Europy jako organizacja międzynarodowa kreująca i oddziałująca na implementację standardów demokratycznych*, [w:] *Rada Europy a przemiany demokratyczne w państwach Europy Środkowej i Wschodniej w latach 1989-2009*, red. J. Jaskiernia, Toruń 2010.

Jaskólski M., *Wolnomularstwo jako problem badawczy w historii doktryn*, [w:] M. Jaskólski, *13 różnych esejów o historii myśli politycznej i nie tylko*, Warszawa 2013.

Jaume L., *Les Jacobins et Rousseau*, "Commentaire" 1992, nr 4.

<https://doi.org/10.3917/comm.060.0929>

Jaworski I., *Konstytucja Jakobińska z 1793 roku*, "Czasopismo Prawnicze i Ekonomiczne" 1923, nr 1.

Jeanbart B., Ferrand O., *Gauche. Quelle majorité électorale pour 2012?*, Paris 2012.

Jeannesson S., *Léon Bourgeois aux conférences de La Haye de 1899 et 1907: solidarisme et démocratisation des relations internationales*, "Histoire, économie & société" 2014, nr 2. <https://doi.org/10.3917/hes.142.0107>

Jennings J., *Syndicalism in France: A Study of Ideas*, New York 1990. <https://doi.org/10.1007/978-1-349-08876-8>

Jessenne J.P., *Histoire de la France: Révolution et Empire 1783-1815*, Paris 1993.

Jollet A., *Femme de conventionnel: un enjeu politique dans la république?*, "Annales histo-riques de la Révolution française" 2015, nr 381. <https://doi.org/10.4000/ahrf.13618>

Jouvenel B. de, *Traktat o władzy*, tłum. K. Śledziński, Warszawa 2013.

Julliard J., La charte d'Amiens, cent ans après. Texte, contexte, interprétations, "Mil neuf cent. Revue d'histoire intellectuelle" 2006, nr 1. <https://doi.org/10.3917/mnc.024.0005>

Julliard J., La faute à Rousseau: essai sur les conséquences historiques de l'idée de souveraineté populaire, Paris 1985.

Julliard J., Les gauches françaises 1762-2012. Histoire, politique et imaginaire, Paris 2012. <https://doi.org/10.14375/NP.9782081307865>

Kaczmarek J., Rada Europy, Wrocław 2002.

Kalinowski J., Teoria reguły społecznej i reguły prawnej Leona Duguit: problem podstaw mocy obowiązującej prawa: studium filozoficzno-prawne, Lublin 1949.

Kamenka E., Revolutionary Ideology and the "Great Revolution of 1789-1989", [w:] The Permanent Revolution: The French Revolution and Its Legacy 1789-1989, red. G. Best, Chicago 1989.

Kaplan S.L., Minard P., Le corporatisme, idée et pratiques: les enjeux d'un débat incertain, [w:] La France, malade du corporatisme?: XVIIIe-XXe siècles, red. S.L. Kaplan, P. Minard, Paris 2004.

Karabell Z., Parting the Desert: The Creation of the Suez Canal, London 2000.

Kates G., Jews into Frenchmen: Nationality and Representation in Revolutionary France, [w:] F. Fehér, The French Revolution and the Birth of Modernity, Berkeley 1990. <https://doi.org/10.1525/9780520335875-007>

Kates G., The Cercle Social, the Girondins, and French Revolution, Princeton 1985. <https://doi.org/10.1515/9781400854974>

Kegel T., Polityka Francji na rzecz zjednoczenia Europy w latach 1945-1955, [w:] Europejskie doktryny porozumienia i współpracy gospodarczej w XX w., t. 1, red. K. Fiedor, Wrocław 1987.

Keitner Ch.I., The Paradoxes of Nationalism: The French Revolution and Its Meaning for Contemporary Nation Building, New York 2007. <https://doi.org/10.1353/book5141>

Kenez P., Odkłamana historia Związku Radzieckiego, tłum. A. Górską, Warszawa 2008.

Kinsky F., Fédéralisme et personnalisme, [w:] Dictionnaire international du fédéralisme, red. D. de Rougemont, Bruxelles 1994.

Kinsky F., Suwerenność narodowa a ponadnarodowość. Konflikt instytucjonalny we wspólnotach zachodnioeuropejskich, [w:] Stymulatory rozwojowe w procesach integracyjnych krajów EWG i RWPG. Podobieństwa i różnice, red. A. Marszałek, Łódź 1982.

Klaus V., Czym jest europeizm?, tłum. K. Sarna, Warszawa 2008.

Kmak M., Mnogość obywatelstw: studium nad dominującymi i mniejszościowymi dyskursami prawnymi, [w:] O prawach człowieka. Księga jubileuszowa Profesora Romana Wieruszewskiego, red. G. Baranowska i in., Warszawa 2017.

Koberdowa I., Pierwsza Międzynarodówka 1864-1876: sukcesy i porażki, Warszawa 1987.

Koebner R., Schmidt H.D., Imperialism: The Story and Significance of a Political Word, 1840-1960, Cambridge 1964.

- Kojder A., Pluralizm prawny, [w:] Socjologia prawa: główne problemy i postacie, red. A. Kojder, Z. Cywiński, Warszawa 2014. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323514657.pp.295-297>
- Kołąkowski L., Główne nurty marksizmu, t. 1-3, Poznań 2000.
- Korczyk H., Traktat ogólny o wyrzeczeniu się wojny (Pakt Brianda-Kelloga). Geneza, zawarcie, recepcja, działanie, Warszawa 1993.
- Kosowska-Gąstoł B., Francuskie Zjednoczenie Narodowe - stara partia w nowej odsłonie, "Politeja" 2020, nr 1. <https://doi.org/10.12797/Politeja.17.2020.64.09>
- Kossak J., Egzystencjalizm w filozofii i literaturze, Warszawa 1971.
- Kossak M., Middel M., L'internalisation émanant du conflit issu de la Révolution française, [w:] Le cheminement de l'idée européenne dans les idéologies de la paix et de la guerre: actes du colloque international organisé à l'Université de Besançon les 29, 30 et 31 mai 1990, red. M. Gilli, Paris 1991.
- Kowal J., Wileńska Haskala wobec głównych idei Oświecenia europejskiego, [w:] Wiktor Choriew in memoriam, red. A. Janicka, G. Kowalski, Ł. Zabielski, Białystok 2013.
- Kowalski K., Europa: mity, modele, symbole, Kraków 2002.
- Kranz J., Pojęcie suwerenności we współczesnym prawie międzynarodowym, Warszawa 2015.
- Krasnodębski Z., Upadek idei postępu, Kraków 2009.
- Krasuski M., Europejska idea imperium, [w:] Europa homogeniczna czy komplementarna - recepta na zjednoczenie, red. R. Stefański, A. Zamojski, Toruń-Kielce 2009.
- Król M., Wielcy władcy, Warszawa 2014.
- Krzemiński M., Samorząd terytorialny, [w:] Prawo francuskie, red. A. Machowska, K. Wojtyczek, Kraków 2005.
- Kucharczyk G., Kielnię i cyrklem. Laicyzacja Francji w latach 1870-1914, Warszawa 2006.
- Kukułka J., Przedmowa do wydania polskiego, [w:] Ch. de Gaulle, Pamiętniki nadziei, tłum. J. Nowacki, Warszawa 1974.
- Kuźmich K., Francuskie utopie oświeceniowe jako wyraz kultury politycznej i prawnej swoich czasów, "Miscellanea Historico-Iuridica" 2016, t. 15, z. 2. <https://doi.org/10.15290/mhi.2016.15.02.16>
- Kwaterko M., O nędzy w środowisku studenckim rozważanej w jej aspekcie ekonomicznym, politycznym, psychologicznym, seksualnym, a zwłaszcza intelektualnym i o kilku sposobach wydobywania się z niej, [w:] Rewolucje 1968, red. H. Wróblewska, M. Brewińska, Z. Machnicka, J. Sokołowska, Warszawa 2008.
- Kwiecień R., Suwerenność państwa. Rekonstrukcja i znaczenie idei w prawie międzynarodowym, Kraków 2004.
- Lalévée T.J., National Pride and Republican grandezza: Brissot's New Language for International Politics in the French Revolution, "French History and Civilisation" 2015, nr 6.
- Landau P., Spór o jedność polityczną Europy Zachodniej, Warszawa 1976.
- Laskowski P., Szkice z dziejów anarchizmu, Warszawa 2006.

Lassus A. de, *New Age. Nowa religia?*, Warszawa 2018.

Laubadère A. de, Venezia J.C., Gaudemet Y., *Traité de droit administratif*, vol. 1, L'organisation administrative, la juridiction administrative, les actes et l'objet de l'action administrative, la responsabilité de l'administration, Paris 1994.

Layne Ch., *This Time It's Real: The End of Unipolarity and the Pax Americana*, "International Studies Quarterly" 2012, nr 56. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2478.2011.00704.x>

Le Dréau Ch., *L'Alliance pour la souveraineté de la France et l'émergence du militantisme souverainiste (1997-2002)*, "Les cahiers Irice" 2009, nr 4. <https://doi.org/10.3917/lci.004.0129>

Lefranc G., *Les gauches en France 1789-1972*, Paris 1973.

Legendre P., *L'Administration du XVIIIe siècle à nos jours*, Paris 1969.

Legendre P., *Perspektywy historyczne systemu administracji francuskiej*, [w:] *Administracja Republiki Francuskiej*, red. J. Łętowski, Warszawa 1984.

Lejeune R., *Robert Schuman, une âme pour l'Europe*, Paris 1986.

Lemieux P., *Du libéralisme à l'anarcho-capitalisme*, Paris 1983.

Lépine F., *L'actualité de la pensée d'Alexandre Marc*, "L'Europe en Formation" 2010, nr 1.

Lévêque P., *La Gauche et l'idée révolutionnaire au XIXe siècle*, [w:] *Histoire des gauches en France*, vol. 1, L'héritage du XIXe siècle, red. J.J. Becker, G. Candar, Paris 2005. <https://doi.org/10.3917/dec.becke.2005.01.0297>

Levi L., *Federalist Thinking*, Maryland 2008.

Levi L., *Le fédéralisme de Proudhon (et de Frantz) et la négation de l'Etat national*, "Fédéchoses" 2009, nr 4.

Lewaszkiwicz-Petrykowska B., *Współczesne prawo cywilne a Code civil Napoleona*, "Czasopismo Prawno-Historyczne" 2005, t. LVII, z. 2.

Liébart D., *Un groupe de pression contre-révolutionnaire: le club Massiac sous la consti-tuante*, "Annales historiques de la Révolution française" 2008, nr 4. <https://doi.org/10.4000/ahrf.10873>

Lindenberg D., *Le mythe de la charte d'Amiens*, "Mil neuf cent. Revue d'histoire intellectuelle" 2006, nr 1. <https://doi.org/10.3917/mnc.024.0041>

Louis P., *Histoire du socialisme en France 1789-1945*, Paris 1946.

Louis W.R., *American Anti-Colonialism, and the Dissolution of the British Empire*, "International Affairs" 1985, nr 3. <https://doi.org/10.2307/2618660>

Loussouarn A., *La république aveugle à la couleur mais les citoyens...*, "L'Humanité", 2 lipca 2015.

Lucas C., *Representation*, [w:] *The Transformation of Political Culture 1789-1848*, red. F. Furet, M. Ozouf, Oxford 1987.

Lukes S., Urbinati N., *Condorcet: Political Writings*, New York 2012. <https://doi.org/10.1017/CBO9781139108119>

Łastawski K., *Historia integracji europejskiej*, Toruń 2006.

- Łastawski K., *Od idei do integracji europejskiej*, Warszawa 2003.
- Łętowska E., *Multicentryczność współczesnego systemu prawa i wykładnia jej przyjazna*, [w:] *Rozprawy prawnicze. Księga pamiątkowa Profesora Maksymiliana Pazdana*, red. L. Ogiegło, Kraków 2002.
- Łotys Z., *Teilhardowska koncepcja postępu*, Olsztyn 1998.
- Łukaszewski J., *Cel: Europa. Dziewięć esejów o budowniczych jedności europejskiej*, Warszawa 2002.
- Łukaszewski J., *Francja a integracja europejska. Pół wieku ewolucji*, [w:] *Drogi do Europy*, red. J. Kranz, J. Reiter, Warszawa 1998.
- Łukaszewski J., *Robert Schuman. Człowiek, który położył fundamenty pod zjednoczoną Europę*, [w:] *KSAP XX lat*, red. H. Samsonowicz, Warszawa 2010.
- Łukaszewski J., *Robert Schuman. Człowiek. Myśl. Dzieło*, [w:] *Ojcowie współczesnej Europy. Materiały z konferencji*, red. B. Spurgjasz, Warszawa 1993.
- Maciejewski M., *Początki koncepcji oraz regulacji praw i wolności człowieka do czasów Oświecenia*, [w:] *Współczesne koncepcje ochrony wolności i praw podstawowych*, red. A. Bator i in., Wrocław 2013.
- Maclean M., *Revolution and Opposition: Olympe de Gouges and the Déclaration des droits de la femme*, [w:] *Literature and Revolution*, red. D. Beyen, Amsterdam 1989.
- Maitron J., *Histoire du mouvement anarchiste en France (1880-1914)*, Paris 1951.
- Maj M., *Historia narodowa jako element wsparcia republikańizmu francuskiego w XIX wieku*. F. Michelet, E. Quinet, E. Lavoisse, Poznań 2018.
- Malczewski J., *Saintsimonizm*, [w:] *Słownik historii doktryn politycznych*, t. 5, red. K. Chojnicka, M. Jaskólski, Warszawa 2012.
- Malec J., *Szkice z dziejów federalizmu i myśli federalistycznej w czasach nowożytnych*, Kraków 1999.
- Malendowicz P., *Francja a Europa w programie Frontu Narodowego i deklaracjach Marine Le Pen*, "Rocznik Integracji Europejskiej" 2017, nr 11. <https://doi.org/10.14746/rie.2017.11.14>
- Manfredonia G., *L'Anarchisme*, [w:] *Histoire des gauches en France*, vol. 1, L'héritage du XIXe siècle, red. J.J. Becker, G. Candar, Paris 2005. <https://doi.org/10.3917/dec.becke.2005.01.0444>
- Mańka D., *Od Oświecenia do Unii Europejskiej. Wybrane aspekty struktur ponadpaństwowych we francuskiej myśli polityczno-prawnej*, praca doktorska, Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, wrzesień 2019.
- Marc A., *Quelques réflexions sur l'avenir de l'Europe (Inédit, 1944)*, "L'Europe en Formation" 2010, nr 1. <https://doi.org/10.3917/eufor.355.0163>
- Marciniak K.J., *Arbitraż z perspektywy rozwoju historycznego prawa międzynarodowego*, [w:] *Arbitraż w prawie międzynarodowym*, red. C. Mik, Warszawa 2014.
- Marhold H., *Integral Federalism*, [w:] *Theories of Modern Federalism*, red. S.S. Krause, "Nomos" 2019. <https://doi.org/10.5771/9783845298320-251>

- Marhold H., Quelques réflexions sur l'actualité de la pensée d'Alexandre Marc, "L'Europe en Formation" 2010, nr 1. <https://doi.org/10.3917/eufor.355.0129>
- Markov W., Soboul A., Wielka Rewolucja Francuzów 1789, tłum. E. Morciniec, Wrocław 1984.
- Marshall P., Demanding the Impossible: A History of Anarchism, London 2008.
- Marszałek A., Z historii europejskiej idei integracji międzynarodowej, Łódź 1996.
- Marti U., Niedotrzymana obietnica demokracji, Warszawa 2010.
- Martin J.C., La France en Révolution 1789-1799, Paris 1990.
- Martin X., Fonction paternelle et Code Napoléon, "Annales historiques de la Révolution française" 1996, nr 305. <https://doi.org/10.3406/ahrf.1996.1989>
- Martin X., Kwestia prawa rewolucyjnego, [w:] Czarna księga rewolucji francuskiej, red. R. Escande, tłum. M. Jurek, Dębogóra 2015.
- Massé B., L'Écologie radicale au Québec, Montreal 2008.
- Massot J., Français par le sang, Français par la loi, Français par le choix, "Revue euro-péenne des migrations internationales" 1985, nr 2. <https://doi.org/10.3406/remi.1985.977>
- Mathan A. de, Le Fédéralisme girondin. Histoire d'un mythe national, "Annales Historiques de la Révolution Française" 2018, nr 3.
- Mathieu P.L., La Pensée Politique et Économique de Teilhard de Chardin, Paris 1969.
- Mathiez A., La Révolution et les étrangers: cosmopolitisme et défense nationale, Paris 1918.
- Maurel M.C., Lectures pour penser l'Europe, "Strates. Matériaux pour la recherche en sciences sociales" 1992, nr 6. <https://doi.org/10.4000/strates.3443>
- Mażewski L., Problem obumarcia państwa w myśli twórców marksizmu a istnienie państwa sowieckiego. Kilka uwag o powstaniu klasy panującej w socjalizmie, "Z Dziejów Prawa" 2020, t. 13. <https://doi.org/10.31261/ZDP.2020.20.16>
- McDonald P., The Legal Sociology of Georges Gurvitch, "British Journal of Law and Sociology" 1979, nr 24. <https://doi.org/10.2307/1409705>
- Meiksnis Wood E., A Social History of Western Political Thought from Renaissance to Enlightenment, London 2012.
- Meinecke F., Machiavellism: The Doctrine of Raison d'État and Its Place in Modern History, Yale 1998.
- Mélandri P., Le Général de Gaulle, la construction européenne et l'Alliance atlantique, [w:] La politique étrangère du Général de Gaulle, red. E. Barnavi, S. Friedländer, Genève-Paris 1985. <https://doi.org/10.3917/puf.barna.1985.01.0085>
- Merkwa M., U źródeł idei praw człowieka. Kształtowanie prawnych i filozoficznych podstaw koncepcji praw człowieka, Lublin 2019.
- Messières R. de, Victor Hugo et les États-Unis d'Europe, "The French Review" 1952, nr 6.
- Meyer M., Vers la notion de «cultures régionales» (1789-1871), "Ethnologie française" 2003, nr 3. <https://doi.org/10.3917/ethn.033.0409>

- Mezzadri L., Rewolucja francuska a Kościół, tłum. E. Łukaszyk, Kraków 2007.
- Middelaar L. van, Przejście do Europy: historia pewnego początku, tłum. R. Pucek, N. Borowska, Warszawa 2011.
- Mikołajczyk M., Jean Monnet. Inspirator zjednoczenia Europy, Poznań 2007.
- Mikołajczyk M., Mitterrand i Europa w latach 1981-1995, Poznań 2014.
- Mikołajczyk M., Paryski Maj, [w:] Rewolta 1968. Pokoleniowy bunt, kontrkultura i rewolucja obyczajowa w latach 60. XX w., "Pomocnik Historyczny Polityki" 2018, nr 1.
- Mikołajczyk M., Rola Francji w procesie integracji europejskiej 1946-1958, Poznań 2011.
- Miliszewski K., Libertarian Municipalism in Murray Bookchin's Social Thought, "Torun Social Science Review" 2017, nr 1.
- Minard P., Les métiers sans institutions: les lois d'Allarde-Le Chapelier de 1791 et leur impact au début du XIX siècle, [w:] La France, malade du corporatisme? XVIII-XX siècles, red. S. Kaplan, P. Minard, Paris 2004.
- Mirowski M., Rewolucja permanentna Lwa Trockiego. Między teorią a praktyką, Warszawa 2013.
- Modood T., Multikulturalizm, tłum. I. Kołbon, Poznań 2014.
- Modrzejewski A., Przyszłość idei narodu europejskiego w warunkach intensyfikacji procesów integracyjnych i kształtowania się ładu ponowoczesnego, [w:] Globalizacja - naród - jednostka. Zagadnienia tożsamości kulturowej, red. T. Kuczur, A. Błachnio, Toruń 2009.
- Morabito M., Bourmaud D., Historia konstytucyjna i polityczna Francji 1789-1958, tłum. A. Jamróż, Białystok 1996.
- Morange J., Libertés publiques, Paris 1985.
- Morange M., Quentin A., Justice spatiale, pensée critique et normativité en sciences sociales, "Justice spatiale" 2018, nr 7.
- Morawski L., Suwerenność i prawo międzynarodowe - od prawa państw do prawa ludów, "Forum Prawnicze" 2011, nr 1.
- Mordarski R., Albert Camus: między absurdem a solidarnością, Bydgoszcz 1999.
- Motyka K., Prawa człowieka. Wprowadzenie. Wybór źródeł, Lublin 2004.
- Mucha B., Współczesne tendencje w federalizmie amerykańskim, [w:] Problemy rozwoju federalizmu we współczesnym świecie, red. J. Jaskiernia, Kielce 2009.
- Mucha-Leszko B., Kąkol M., Polityka handlowa w warunkach Pax Britannica i Pax Americana, "Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio H, Oeconomia" 2012, nr 2.
- Narlikar A., Rajiv K., From Pax Americana to Pax Mosaica? Bargaining over a New Economic Order, "The Political Quarterly" 2012, nr 83. <https://doi.org/10.1111/j.1467-923X.2012.02294.x>
- Nart R., Alexandre Kojewnikow dit Kojève. Un homme de l'ombre, "Commentaire" 2019, nr 161. <https://doi.org/10.3917/comm.161.0219>
- Nay C., Le sept Mitterrand ou les métamorphoses d'un septennat, Paris 1988.

Niess A., Léon Bourgeois (1851-1925), juriste et ange de la Paix, "Parlement[s], Revue d'histoire politique" 2009, nr 1. <https://doi.org/10.3917/parl.011.0135>

Nisbet R., History of the Idea of Progress, New York 1980.

Noël B., Dictionnaire de la Commune, Paris 1971.

Nogal A., Ponad prawem narodowym. Konstytucyjne idee Europy, Warszawa 2009.

Noland A., Proudhon, and Rousseau, "Journal of the History of Ideas" 1967, Vol. 28, nr 1. <https://doi.org/10.2307/2708479>

Nora P., Nation, [w:] Dictionnaire critique de la Révolution française, red. F. Furet, M. Ozouf, Paris 1988.

Nowak P., Wprowadzenie do lektury Kojève'a, "Kronos" 2009, nr 3.

Nowicki F., Demokracja a ideologia europejskiego uniwersalizmu, "Studia Politologiczne" 2016, t. 41.

Nowicki F., Samodyscyplina i wszechstronność - człowiek komunistyczny w ujęciu Lenina, "Praktyka Teoretyczna" 2016, nr 2. <https://doi.org/10.14746/prt.2016.2.5>

Nuzzo B., Idea suwerenności wewnętrznej państwa - ujęcie klasyczne i jego współczesna reinterpretacja, "Horyzonty Polityki" 2016, nr 18.

Oniszczyk J., Niektóre filozoficzne uzasadnienia i krytyki instytucji własności, "Krytyka Prawa" 2009, nr 1.

Opalek K., Prawo podmiotowe. Studium z teorii prawa, Warszawa 1957.

Orieux J., Wolter, czyli królewskość ducha, tłum. K. Arustowicz, Warszawa 1986.

Osiatyński W., On the Universality of the Universal Declaration of Human Rights, [w:] Human Rights with Modesty: The Problem of Universalism, red. A. Sajo, Leiden 2004. https://doi.org/10.1007/978-94-017-6172-7_2

Osiatyński W., Prawa człowieka i ich granice, Kraków 2011.

Ostolski A., Europa dla mrówkojadów?, [w:] Gra o Europę, red. A. Ostolski, Warszawa 2013.

Ozouf M., Égalité, [w:] Dictionnaire critique de la Révolution française, red. F. Furet, M. Ozouf, Paris 1988.

Ozouf M., Fédéralisme, [w:] Dictionnaire critique de la Révolution française, red. F. Furet, M. Ozouf, Paris 1988.

Ozouf M., Święto rewolucyjne 1789-1799, tłum. A. Siemek, Warszawa 2008.

Pacewicz G., Koncepcja noosfery w myśli Pierre'a Teilharda de Chardin, Olsztyn 2010.

Paczkowski T., Kamela A., Szyl M., Ekonomia współdzielenia (sharing economy) - narodziny nowego systemu ekonomicznego? Przyszłość, szanse i zagrożenia, [w:] Współczesne problemy ekonomiczne w badaniach młodych naukowców, t. 4, Teoria i praktyka, red. E. Gruszewska, Białystok 2020. <https://doi.org/10.15290/wpewbmn4.2020.05>

Papież K., Les deux prophètes: Ismaïl Urbain et Gustave d'Eichthal, "Revue de la BNF" 2014, nr 46. <https://doi.org/10.3917/rbnf.046.0070>

- Pappas J., John, Condorcet: le seul et premier féministe du 18ème siècle?, Paris 1991.
<https://doi.org/10.3406/dhs.1991.1831>
- Pasquier R., Une Révolution territoriale silencieuse, "Revue française d'administration publique" 2017, nr 2.
- Pastusiak L., Dyplomacja Stanów Zjednoczonych (XVIII-XIX w.), Toruń 1997.
- Patrick A., French Revolutionary Local Government 1789-1792, [w:] The French Revolution and the Creation of Modern Political Culture, Vol. 2, The Political Culture of the French Revolution, red. C. Lucas, Oxford 1988.
- Pazik A., Między pragmatyzmem a idealizmem. Polityka europejska generała Charles'a de Gaulle'a w latach 1958-1969, Toruń 2012.
- Peillon V., La Révolution française n'est pas terminée, Paris 2008.
- Pennetier C., Lenoir H. (red.), Les Anarchistes, dictionnaire biographique du mouvement libertaire francophone, Paris 2014.
- Petiot G., De la «Déclaration des droits de l'homme et du citoyen» (1789) à la «Déclaration universelle des droits de l'homme» (1948): constantes et changements, "Revue des lin-guistes de l'université Paris X Nanterre" 2005, nr 52. <https://doi.org/10.4000/linx.225>
- Petit-Dutaillis Ch., Les communes françaises. Caractères et évolution dès origines au XVIIIe siècle, Paris 1947.
- Peyrefitte A., C'était de Gaulle, vol. 2, Paris 1997.
- Piechowiak M., Filozofia praw człowieka. Prawa człowieka w świetle ich międzynarodowej ochrony, Lublin 1999.
- Piechowiak M., Prawne a pozaprawne pojęcia dobra wspólnego, [w:] Dobro wspólne. Teoria i praktyka, red. W. Arndt, F. Longchamps de Bérier, K. Szczucki, Warszawa 2013.
- Pietrzak E., Ku globalnemu społeczeństwu obywatelskiemu. Transgresje idei, Warszawa 2014.
- Pietrzyk-Reeves D., Republikańska koncepcja umowy społecznej Jana Jakuba Rousseau, [w:] Umowa społeczna i jej krytycy w myśli politycznej i prawnej, red. Z. Rau, M. Chmieliński, Warszawa 2010.
- Pietrzyk-Reeves D., Społeczeństwo obywatelskie. Współczesna debata i jej źródła, Wrocław 2004.
- Pietrzyk-Reeves D., Spór o pojmowanie uprawnień jednostek i grup w kontekście wielokulturowości, [w:] Studia nad wielokulturowością, red. D. Pietrzyk-Reeves, M. Kułakowska, Kraków 2010.
- Pipes R., Czerwone imperium. Powstanie Związku Sowieckiego, tłum. W. Jeżewski, Warszawa 2015.
- Pipes R., Rewolucja rosyjska, tłum. T. Szafar, Warszawa 2002.
- Pitts J., A Turn to Empire: The Rise of Imperial Liberalism in Britain and France, Princeton 2005.
<https://doi.org/10.1515/9781400826636>
- Płużański T., Teilhard de Chardin, Warszawa 1988.
- Poirot T., Robespierre et la guerre, une question posée dès 1789?, "Annales historiques de la Révolution Française" 2013, nr 371. <https://doi.org/10.4000/ahrf.12690>

- Pomeau R., L'Europe des Lumières: cosmopolitisme et unité européenne au XVIIIe siècle, Paris 1991.
- Pomian K., Europa i jej narody, tłum. M. Szpakowska, Gdańsk 2009.
- Popławska E., Z dziejów solidaryzmu we Francji - geneza idei i praktyki politycznej, "Państwo i Prawo" 2012, nr 4.
- Popowicz K., Historia integracji europejskiej, Warszawa 2006.
- Popowicz K., Rozwój podstaw prawnych Unii Europejskiej, t. 1, Warszawa 2010.
- Popowicz K., Saint-Simon i Saintsimoniści - od rewolucji do kolonizacji. Historia pewnej religii (1803-1870), Warszawa 2018.
- Poradowski M., Dziedzictwo rewolucji francuskiej, Wrocław 2001.
- Porębski C., Umowa społeczna. Renesans idei, Kraków 2009.
- Portemer J., L'Etranger dans le droit de la Révolution française, Paris 1958.
- Potier J.P., L'Assemblée constituante et la question de la liberté du travail: un texte méconnu, la loi Le Chapelier, [w:] J.M. Servet i in., Idées économiques sous la révolution (1789- 1794), Lyon 2019.
- Potin J.M., Wolność, równość, braterstwo lub niemożność bycia synem, [w:] Czarna księga rewolucji francuskiej, red. R. Escande, tłum. M. Jurek, Dębogóra 2015.
- Poulsen F.E., Anacharsis Cloots and the Birth of Modern Cosmopolitanism, [w:] Critique of Cosmopolitan Reason: Timing and Spacing the Concept of World Citizenships, red. K. Petrov, R. Lettevall, Oxford-New York 2014.
- Prichard A., What can the absence of anarchism tell us about the history and purpose of International Relations?, "Review of International Studies" 2011, Vol. 37, nr 4.
<https://doi.org/10.1017/S0260210510001075>
- Przysucha P., Patriotyzm konstytucyjny współczesnej Europy w ujęciu Jürgena Habermasa, "Studia Paradyskie" 2019, t. 19.
- Purcell M., Le droit à la ville et les mouvements urbains contemporains, "Rue Descartes" 2009, nr 1.
<https://doi.org/10.3917/rdes.063.0040>
- Purchase G., Anarchism and Ecology: The Historical Relationship, London 1997.
- Rabier M., Deus sive populus. Joseph de Maistre, Jean-Jacques Rousseau et la question de la souveraineté, "Ius Politicum" 2013, nr 11. <https://doi.org/10.12795/themata.2014.i49.16>
- Rancière J., Nienawiść do demokracji, tłum. M. Kropiwnicki, Warszawa 2008.
- Rasmussen A., La Gauche et le progrès, [w:] Histoire des gauches en France, vol. 1, L'héritage du XIXe siècle, red. J.J. Becker, G. Candar, Paris 2005. <https://doi.org/10.3917/dec.becke.2005.01.0342>
- Rau Z., Umowa społeczna w doktrynie Johna Locke'a, [w:] Umowa społeczna i jej krytycy w myśli politycznej i prawnej, red. Z. Rau, Z. Chmieliński, Warszawa 2010.
- Rau Z., Wstęp, [w:] J. Locke, Dwa traktaty o rządzie, tłum. Z. Rau, Warszawa 2015.

Raynaud P., La déclaration des droits de l'homme, [w:] The French Revolution and the Creation of Modern Political Culture, Vol. 2, The Political Culture of the French Revolution, red. C. Lucas, Oxford 1988.

Reungoat E., Les difficultés d'implantation d'un parti souverainiste en France (1992-2009), "Les cahiers Irice" 2009, nr 4. <https://doi.org/10.3917/lci.004.0113>

Revel J., Les corps et communautés, [w:] The French Revolution and the Creation of Modern Political Culture, Vol. 1, The Political Culture of the Old Regime, red. K.M. Baker, Oxford 1987.

Revol C., Le Droit à la ville. Quelques éclairages sur le texte et l'auteur, "Les Cahiers de Modop" 2017, nr 3.

Rey H., Les anathèmes gauchistes contre le PCF et la CGT, "Savoir/Agir" 2008, nr 6. <https://doi.org/10.3917/sava.006.0023>

Riasanovsky V., Steinberg M.D., Historia Rosji, tłum. A. Bernaczyk, T. Tesznar, Kraków 2009.

Richard J., L'Esclavage des noirs. Une anthologie (XVIIIe siècle), "Droits. Revue française de théorie, de philosophie et de cultures juridiques" 2010, nr 1. <https://doi.org/10.3917/droit.051.0043>

Richet D., Frontières naturelles, [w:] Dictionnaire critique de la Révolution française, red. F. Furet, M. Ozouf, Paris 1988.

Richet D., La monarchie au travail sur elle-même?, [w:] The French Revolution and the Creation of Modern Political Culture, Vol. 1, The Political Culture of the Old Regime, red. K.M. Baker, Oxford 1987.

Rieben H., Réconcilier et unir les Européens, Lausanne 1995.

Rifflet R., Le rôle de la franc-maçonnerie et des francs-maçons dans le développement de l'idée européenne, [w:] J. Lemaire, La Franc-maçonnerie et l'Europe, Bruxelles 1992.

Rifkin J., Społeczeństwo zerowych kosztów krańcowych: internet przedmiotów, ekonomia współdzielenia, zmierzch kapitalizmu, tłum. A.D. Kamińska, Warszawa 2016.

Rihs Ch., La Commune de Paris 1871: sa structure et ses doctrines, Paris 1973.

Rihs Ch., Les philosophes utopistes: le mythe de la cité communautaire en France au XVIIIe siècle, Paris 1970.

Rivero J., Droit administratif, Paris 1977.

Rivero J., Les Libertés publiques. 1 - Les droits de l'homme, Paris 1984.

Rivero J., Waline J., Droit administratif, Paris 1994.

Roche D., Etranger insaisissable (XVIIe-XVIIIe siècles), "Mélanges de l'Ecole française de Rome. Italie et Méditerranée. La culture scientifique à Rome à la Renaissance" 2002, nr 2. <https://doi.org/10.3406/mefr.2002.9891>

Rolland P., Le retour à Proudhon, 1900-1920, "Mil neuf cent" 1992, nr 10. <https://doi.org/10.3406/mcm.1992.1055>

Rolli M., Kojève, [w:] Encyclopedia of Modern French Thought, red. Ch.J. Murray, New York 2004.

Romaniuk-Całkowska E., Rola Francji w integracji politycznej Europy Zachodniej, Toruń 2004.

Root H.L., *The Rural Community, and the French Revolution*, [w:] *The French Revolution and the Creation of Modern Political Culture*, Vol. 1, *The Political Culture of the Old Regime*, red. K.M. Baker, Oxford 1987.

Rosanvallon P., *Corporations et corps intermédiaires*, "Le Débat" 1989, nr 5.
<https://doi.org/10.3917/deba.057.0172>

Rosanvallon P., *L'État en France de 1789 à nos jours*, Paris 1990.

Rosanvallon P., *La démocratie inachevée. Histoire de la souveraineté du peuple en France*, Paris 2000.

Rosanvallon P., *Le modèle politique français: la société civile contre le jacobinisme de 1789 à nos jours*, Paris 2006.

Rossi P., *Zatonięcie bez świadka. Idea postępu*, tłum. A. Dudzińska-Facca, Warszawa 1998.

Roth M.S., *Knowing History: Appropriations of Hegel in Twentieth-Century France*, London 1988.

Rougerie J., *La Commune et la gauche*, [w:] *Histoire des gauches en France*, vol. 1, *L'héritage du XIXe siècle*, red. J.J. Becker, G. Candar, Paris 2005. <https://doi.org/10.3917/dec.becke.2005.01.0095>

Rudnicki J., *Prawo cywilne "własne" i "obce" sto lat temu oraz współcześnie*, [w:] *Między tradycją a nowoczesnością. Prawo polskie w 100-lecie odzyskania niepodległości*, red. Ł. Pisarczyk, Warszawa 2019.

Russ J., *La pensée des précurseurs de Marx*, Paris 1973.

Russell B., *Dzieje zachodniej filozofii i jej związki z rzeczywistością polityczno-społeczną od czasów najdawniejszych do dziś*, tłum. T. Baszniak, A. Lipszyc, M. Szczubiałka, Warszawa 2012.

Ruszkowski J., *Ponadnarodowość w systemie politycznym Unii Europejskiej*, Warszawa 2010.

Ruszkowski J., *Struktura wielopoziomowego zarządzania w Unii Europejskiej*, [w:] *Multi-level Governance w Unii Europejskiej*, red. J. Ruszkowski, L. Wojnicz, Szczecin- Warszawa 2013.

Ruyssen T., *Les sources doctrinales de l'internationalisme*, vol. 3, *De la Révolution française au milieu du XIXe siècle*, Paris 1961.

Rymkiewicz W., *Edytorial*, "Kronos" 2009, nr 3.

Rysiewicz M., *Imperium potrzebuje błazna*, "Dialogi Polityczne" 2011, nr 14.

Sadowski M., *Prawa człowieka - kilka uwag*, [w:] *Prawa człowieka - idea, instytucje, krytyka*, red. M. Sadowski, P. Szymaniec, Wrocław 2010.

Sahlins P., *La nationalité avant la lettre. Les pratiques de naturalisation en France sous l'Ancien Régime*, "Annales. Histoire, Sciences Sociales" 2000, nr 5.
<https://doi.org/10.3406/ahess.2000.279901>

Salmon J.M., *Le désir du 22 mars*, "L'Homme et la société" 1973, nr 29-30.
<https://doi.org/10.3406/homso.1973.1830>

Salmon T.C., Nicoll W. (red.), *Building European Union: A Documentary History and Analysis*, Manchester 1997.

Salvadori M., *Modern Socialism*, London 1968. <https://doi.org/10.1007/978-1-349-00204-7>

- Saratteau J.R., Républiques-soeurs, [w:] Dictionnaire historique de la Révolution française, red. A. Soboul, Paris 1989.
- Satora M., Édouard Herriot i idea zjednoczonej Europy, "Klio" 2013, nr 4.
<https://doi.org/10.12775/KLIO.2013.054>
- Saurel R., Horvath R. de, L'idéologie technocratique et le teilhardisme, "Les Temps Modernes" 1966, nr 243.
- Savidan P., Wielokulturowość, tłum. E. Kozłowska, Warszawa 2012.
- Schnapper D., L'universel républicain revisité, "Ville-Ecole-Intégration (VEI enjeux)" 2000, nr 121.
<https://doi.org/10.3406/diver.2000.1111>
- Schnapper D., Qu'est-ce que l'intégration, Paris 2005.
- Scott J.W., "A Woman Who Has Only Paradoxes to Offer": Olympe de Gouges Claims Rights for Women, [w:] Rebel Daughters: Women and the French Revolution, red. S.E. Melzer, L.W. Rabine, Oxford 1992.
- Scott J.W., French Feminists, and the Rights of 'Man': Olympe de Gouges's Declarations, "History Workshop" 1989, nr 2. <https://doi.org/10.1093/hwj/28.1.1>
- Scott J.W., L'Enigme de légalité, "Cahiers du genre" 2002, nr 2.
<https://doi.org/10.3917/cdge.033.0017>
- Scott J.W., Only Paradoxes to Offer: French Feminists and the Rights of Man, Cambridge 1997.
<https://doi.org/10.4159/9780674043381>
- Scrivener M., The Cosmopolitan Ideal in the Age of Revolution and Reaction, London 2007.
- Scruton R., Głupcy, oszuści i podżegacze. Myśliciele nowej lewicy, tłum. F. Filipowski, Poznań 2018.
- Sergent A., Harmel C., Histoire de l'anarchie, Paris 1949.
- Serna P., Introduction - L'Europe une idée nouvelle à la fin du XVIIIe siècle?... ou quelques pistes de réflexion pour résister à une histoire mondialisante de la Révolution tout en pensant une histoire politique de la confédération des républiques en Europe et au-delà..., "La Révolution française. Cahiers de l'Institut d'histoire de la Révolution française" 2011, nr 4. <https://doi.org/10.4000/lrf.252>
- Sewell W.H., Le citoyen/la citoyenne: Activity, Passivity, and the Revolutionary Concept of Citizenship, [w:] The French Revolution and the Creation of Modern Political Culture, Vol. 2, The Political Culture of the French Revolution, red. C. Lucas, Oxford 1988.
- Sierpowski S., Liga Narodów w latach 1919-1926, Wrocław 2005.
- Sierpowski S., Narodziny Ligi Narodów. Powstanie, organizacja i zasady działania, Poznań 1984.
- Sierpowski S., Uwarunkowania narodzin planu Brianda o europejskiej federacji, [w:] Polska wobec idei integracji europejskiej w latach 1918-1945, red. M. Wojciechowski, Toruń 2000.
- Sikora A., Fourier, Warszawa 1988.
- Sikora A., Saint-Simon, Warszawa 1991.
- Skorowski H., Prawa człowieka, [w:] Słownik społeczny: praca zbiorowa, red. B. Szlachta, Kraków 2004.

- Skrzypek M., Sylvain Maréchal. Przedstawiciel oświeceniowej teorii religii, Warszawa 1974.
- Smirenko A., Social Origin, Revolution and Sociology: The Work of Timasheff, Sorokin and Gurvitch, "The British Journal of Sociology" 1973, Vol. 24. <https://doi.org/10.2307/588800>
- Smith R.M., Stories of Peoplehood: The Politics and Morals of Political Membership, Cambridge 2003. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511490347>
- Smolka B., Narodziny i rozwój personalizmu, Opole 2002.
- Sobolewski M., Od drugiego cesarstwa do piątej republiki. Z dziejów politycznych Francji 1870-1958, Warszawa 1963.
- Soboul A., Anacharsis Cloots, l'orateur du genre humain, "Annales historiques de la révolution française" 1980, nr 239. <https://doi.org/10.3406/ahrf.1980.4192>
- Soja E., Seeking Spatial Justice, London 2010. <https://doi.org/10.5749/minnesota/9780816666676.001.0001>
- Sommier I., Les gauchismes, [w:] Mai-juin 68, red. D. Damamme i in., Paris 2008.
- Sójka-Zielińska K., Drogi i bezdroża prawa. Szkice z dziejów kultury prawnej Europy, Wrocław 2010.
- Sójka-Zielińska K., Idee kodyfikacji napoleońskich. Od utopii do realizmu, "Czasopismo Prawno-Historyczne" 2005, t. LVII, z. 2.
- Sójka-Zielińska K., Kodeks Napoleona. Historia i współczesność, Warszawa 2007.
- Sójka-Zielińska K., Wielkie kodyfikacje cywilne. Historia i współczesność, Warszawa 2009.
- Spector C., Le Projet de paix perpétuelle: de Saint-Pierre à Rousseau, [w:] Rousseau, Principes du droit de la guerre. Écrits sur la Paix Perpétuelle, red. B. Bachofen, C. Spector, Paris 2008.
- Spektorowski A., The French New Right: multiculturalism of the right and the recognition/exclusionism syndrome, "Journal of Global Ethics" 2012, nr 1. <https://doi.org/10.1080/17449626.2011.635688>
- Srokosz J., Rządy prawa jako efekt obiektywnego postępu społecznego - o solidarystycznej wizji genezy praworządności i ochrony praw jednostki, [w:] Rządy prawa i europejska kultura prawna, red. A. Bator i in., Wrocław 2014.
- Stanek Ł., Henri Lefebvre on Space: Architecture, Urban Research, and the Production of Theory, Minneapolis-London 2011. <https://doi.org/10.5749/minnesota/9780816666164.001.0001>
- Stefanowicz J., Francja: ambiwalencja wobec nowych wyzwań, [w:] Racja stanu w dobie trans-formacji ładu europejskiego. Implikacje dla Polski, red. J. Stefanowicz, I. Grabowska-Lipińska, Warszawa 1995.
- Stembrowicz J., Rządy Komuny Paryskiej z 1871 r. a państwo socjalistyczne, "Studia Prawnicze" 1971, nr 31.
- Stępkowski A., Umowa społeczna Locke'a - spojrzenie z perspektywy prawnej, "Studia Prawno-Ekonomiczne" 2014, t. XCI/1.
- Stoczewska B., Prawa człowieka, [w:] Słownik historii doktryn politycznych, t. 4, red. K. Chojnicka, M. Jaskólski, Warszawa 2009.

- Stys H., Milovan Đilas o wodzach rewolucji, "Dialogi Polityczne" 2003, nr 10.
- Sulikowski A., Francja i Europa. Ewolucja polityki europejskiej Francji pod rządami IV i V Republiki, [w:] Francja i Niemcy - siły napędowe europejskiej integracji, red. L. Olszewski, Wrocław 2006.
- Sutherland D.M., Révolution et contre-révolution en France (1789-1815), Paris 1991.
- Szahaj A., E pluribus unum? Dylematy wielokulturowości i politycznej poprawności, Kraków 2004.
- Szahaj A., Postmodernizm, [w:] Słownik społeczny: praca zbiorowa, red. B. Szlachta, Kraków 2004.
- Szczepański W.J., Europa w myśli politycznej de Gaulle'a, Warszawa 1979.
- Szeptycki A., Francja czy Europa? Dziedzictwo generała de Gaulle'a w polityce zagranicznej V Republiki, Warszawa 2005.
- Szlachta B., Foucault, [w:] Słownik historii doktryn politycznych, t. 2, red. M. Jaskólski, Warszawa 1999.
- Szlachta B., Konstytucjonalizm czy absolutyzm? Szkice z francuskiej myśli politycznej XVI wieku, Kraków 2005.
- Szlachta B., Państwo, [w:] Słownik historii doktryn politycznych, t. 4, red. K. Chojnicka, M. Jaskólski, Warszawa 2009.
- Szlachta B., Uniwersalizm, [w:] Słownik historii doktryn politycznych, t. 6, red. K. Chojnicka, M. Jaskólski, Warszawa 2015.
- Szyszkowski W., Benjamin Constant. Doktryna polityczno-prawna na tle epoki, Warszawa- Poznań-Toruń 1984.
- Ślusarczyk J., Idea pokoju w europejskiej i polskiej myśli politycznej do 1939 roku: kompendium, Warszawa 1995.
- Taborowski M., Mechanizmy ochrony praworządności państw członkowskich w prawie Unii Europejskiej. Studium przebudzenia systemu ponadnarodowego, Warszawa 2019.
- Taguieff P.A., Le sens du progrès. Une approche historique et philosophique, Paris 2004.
- Taguieff P.A., Origines et métamorphoses de la nouvelle droite, "Vingtième Siècle: Revue d'histoire" 1993, nr 40. <https://doi.org/10.2307/3770354>
- Taguieff P.A., Sur la Nouvelle Droite. Jalons d'une analyse critique, Paris 1994.
- Telle S., L'Union pour la Méditerranée: un héritage contrasté mais une continuité indispensable, "Outre-Terre" 2009, nr 3. <https://doi.org/10.3917/oute.023.0019>
- Terré F., Réflexion sur la notion de nationalité, "Revue critique de droit international privé" 1975.
- Terrel J., Les théories du pacte social: droit naturel, souveraineté et contrat de Bodin à Rousseau, Paris 2001.
- Tokarczyk R., Klasycy praw natury, Lublin 2009.
- Tokarczyk R., Nowa Lewica. Rodowód - ruchy - ideologia - recepcja, Kraków 2010.
- Tołczyk D., Gułag w oczach Zachodu, Warszawa 2009.

- Tomaszewski K., Republika Francuska w Unii Europejskiej, Warszawa 2008.
- Tomba M., 1793: The Neglected Legacy of Insurgent Universality, "History of the Present" 2015, Vol. 5, nr 2. <https://doi.org/10.5406/historypresent.5.2.0109>
- Tønnesson K., La démocratie directe sous la Révolution française - le cas des districts et sections de Paris, [w:] The Political Culture of the Old Regime, red. C. Lucas, Oxford 1987.
- Tort-Nouguès H., L'Idée maçonnique. Essai sur une philosophie de la franc-maçonnerie, Paris 1995.
- Touraine A., Le communisme utopique. Le mouvement de Mai 68, Paris 1980.
- Troitiño D.R. i in., Mitterrand and the great European design- from the Cold War to the European Union, "Baltic Journal of European Studies" 2017, nr 7. <https://doi.org/10.1515/bjes-2017-0013>
- Troude-Chastenot P., La critique de la démocratie dans les écrits personnalistes des années 1930: Esprit et Ordre nouveau, "Cités" 2003, nr 4. <https://doi.org/10.3917/cite.016.0161>
- Truchet J., Politique de Bossuet, Paris 1966.
- Trzciński K., Początki nowożytnego obywatelstwa w Europie - obywatel państwa i katalog jego praw w dokumentach Rewolucji Francuskiej, "Studia Europejskie" 2005, nr 2.
- Tulard J., L'Empire Napoléonien, [w:] Le concept d'empire, red. M. Duverger, Paris 1980.
- Tulard J., Les Evénements, [w:] J. Tulard, J.F. Fayard, A. Fierro, Histoire et dictionnaire de la Révolution française 1789-1799, Paris 1987.
- Ujazdowski K.M., Geneza i tożsamość Konstytucji V Republiki Francuskiej: studium doktrynalno-prawne, Kraków 2013.
- Ujazdowski K.M., Ocalenie Republiki. Charles de Gaulle wobec tradycji republikańskiej (1940-1946), "Czasopismo Prawno-Historyczne" 2012, nr 2.
- Ujazdowski K.M., V Republika Francuska. Idee, konstytucja, interpretacje, Kraków 2010.
- Uri P., Prawdziwy mąż stanu, [w:] Robert Schuman. Chrześcijański demokrat i Europejczyk. Aktualność wzoru osobowego, red. R. Budnik, M. Kusto, Gliwice 1991.
- Vanel M., Histoire de la nationalité française d'origine: évolution historique de la notion de français d'origine du XVIe siècle au code civil, Paris 1945.
- Varon J., Between Revolution 9 and Thesis 11: Or Will We Learn (Again) to Start Worrying and Change the World?, [w:] The New Left Revisited, red. J. McMillian, P. Buhle, Philadelphia 2003.
- Vayssière B., Le Manifeste de Ventotene (1941): Acte de Naissance du Fédéralisme Européen, "Guerres Mondiales et Conflits Contemporains" 2005, nr 55. <https://doi.org/10.3917/gmcc.217.0069>
- Venner F., Extrême France: les mouvements frontistes, nationaux-radicaux, royalistes, catholiques traditionalistes et provie, Paris 2006.
- Vergnioux A., Une théorie énergétique de l'association: Charles Fourier, "Connexions" 2002, nr 1. <https://doi.org/10.3917/cnx.077.0025>
- Viguière J. de, Prześladowania religijne, [w:] Czarna księga rewolucji francuskiej, red. R. Escande, tłum. M. Jurek, Dębogóra 2015.

Vincent P.A., Jalons pour une théologie du droit, Paris 2007.

Wahnich S., Les républiques-soeurs, débat théorique et réalité historique, conquêtes et recon-quêtes d'identité républicaine, "Annales historiques de la Révolution française" 1994, nr 296.
<https://doi.org/10.3406/ahrf.1994.4608>

Waldenberg M., Ideologia rewolucyjnego syndykalizmu we Francji, "Z Pola Walki" 1977, nr 1.

Waldenberg M., Imperializm, [w:] Słownik historii doktryn politycznych, t. 3, red. M. Jaskólski, Warszawa 2007.

Waldenberg M., Kosmopolityzm, [w:] Słownik historii doktryn politycznych, t. 3, red. M. Jaskólski, Warszawa 2007.

Waldenberg M., Niektóre modele rewolucji w dziejach myśli socjalistycznej. Zarys prob-lematyki, "Czasopismo Prawno-Historyczne" 1982, nr 1.

Waldenberg M., Prekursorzy Nowej Lewicy. Studia z myśli społecznej XIX i XX w., Kraków- Wrocław 1985.

Walicki A., Marksizm i skok do królestwa wolności, dzieje komunistycznej utopii, Warszawa 1996.

Wallerstein I., Europejski uniwersalizm: retoryka władzy, tłum. A. Ostolski, Warszawa 2007.

Waquet F., Qu'est-ce que la République des Lettres? Essai de sémantique historique, "Bibliothèque de l'École des Chartes" 1989, nr 147. <https://doi.org/10.3406/bec.1989.450545>

Ward I., A Critical Introduction to European Law, Cambridge 2003.

Wąsowicz M., Globalizacja prawa, czyli renesans metody porównawczej w prawie, [w:] Prawo w dobie globalizacji. Konferencja Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego 5 marca 2010 r., red. T. Giaro, Warszawa 2011.

Wąsowicz M., Prawo i obywatel: rzecz o historyczno-prawnych korzeniach europejskiego standardu ustrojowego, Warszawa 2015.

Weichlein S., Cosmopolitanism, Patriotism, Nationalism, [w:] Unity and Diversity in European Culture c.1800, red. T. Blanning, H. Schultze, Oxford 2006.
<https://doi.org/10.5871/bacad/9780197263822.003.0006>

Weil P., How to Be French: Nationality in the Making since 1789, Duke 2008.
<https://doi.org/10.1515/9780822389477>

Wiaderny-Bidzińska K., Polityczna integracja Europy Zachodniej, Warszawa 2003.

Wielomski A., Kościół w cieniu gilotyny: katolicyzm francuski wobec Rewolucji (1789-1815), Warszawa 2009.

Wielomski A., Nacjonalizm francuski 1886-1940. Geneza, przemiany i istota filozofii poli-tycznej, Warszawa 2007.

Wielomski A., Nacjonalizm wobec problemu Europy, Warszawa 2018.

Wielomski A., Syndykalistyczne korzenie francuskiego faszyzmu, "Studia nad Faszyzmem i Zbrodniami Hitlerowskimi" 2003, t. XXVI.

Wielomski A., Teokracja papieska 1073-1378: myśl polityczna papieży, papalistów i ich przeciwników, Warszawa 2011.

Williams D., The Fate of French Feminism, "Eighteenth-Century Studies" 1980, nr 1.

Winczorek J., Pluralizm prawny wczoraj i dziś. Kilka uwag o ewolucji pojęcia, [w:] Pluralizm prawny. Tradycja - transformacje - wyzwania, red. D. Bunikowski, K. Dobrzeński, Toruń 2009.

Winock M., François Mitterrand, Paris 2015. <https://doi.org/10.14375/NP.9782070793730>

Wolff-Powęska A., Constantin Franz i ideologia "środkowoeuropejskiej" federacji niemieckiej, [w:] Studia z dziejów myśli politycznej w Niemczech XIX i XX wieku, red. H. Olszewski, Poznań 1982.

Wołgin W.P., Sprzysiężenie Równych i ich idee społeczne, [w:] P. Buonarrotti, Sprzysiężenie Równych, t. 1, tłum. A. Jeżewski, Warszawa 1952.

Wołodkiewicz W., Prawoznawstwo w poglądach i ujęciu encyklopedystów, Warszawa 1990.

Wonicki R., Bezdroża sprawiedliwości. Rozważania o liberalnych teoriach sprawiedliwości ponadnarodowej, Warszawa 2017. <https://doi.org/10.31338/uw.9788323527572>

Woodcock G., Anarchism: A History of Libertarian Ideas and Movements, New York 1962.

Wójtowicz A., Model władzy państwowej Marsyliusza z Padwy, Katowice 1977.

Wyczańska K., Polacy w Komunie Paryskiej, Warszawa 1971.

Young J.T., Administrative Centralization and Decentralization in France, "The Annals of the American Academy of Political and Social Science" 1998, nr 1.

Zapaśnik S., Filozofia a kultura Francji XVIII wieku, Warszawa 1982.

Ziętek A., Jean Baudrillard wobec współczesności. Polityka, media, społeczeństwo, Kraków 2013.

Ziętek-Wielomska M., Wielomski A., Nowoczesność. Nacjonalizm. Naród Europejski. Dylematy samoidentyfikacji Europejczyków, Warszawa 2021.

Ziętek-Wielomska M., Wielomski A., Państwo narodowe i jego wrogowie, Warszawa 2020.

Ziółek P., Idea imperium, Warszawa 1997.

Zmierczak M., Ideologia liberalna w II Cesarstwie Francuskim, Poznań 1978.

Zmierczak M., Jan Jakub Rousseau - rzecznik totalitaryzmu czy liberalnej demokracji?, "Czasopismo Prawno-Historyczne" 1989, nr 2.

Zmierczak M., Suwerenność - czy ograniczenie suwerenności oznacza nie-suwerenność, [w:] Pogranicza w historii prawa i myśli polityczno-prawnej, red. D. Szpoper, P. Dąbrowski, Gdańsk-Olsztyn 2017.

Zorgbibe Ch., Histoire de l'Union Européenne, Paris 2005.

Zorgbibe Ch., Historia integracji europejskiej, tłum. A. Górską, Łódź 1998.

Żelazny M., Filozofia i psychologia egzystencjalizmu, Toruń 2011.

Żukiewicz P., Kondycja władzy w świecie postmodernistycznym. Refleksje inspirowane myślą Jeana Baudrillarda, "Świat Idei i Polityki" 2008, nr 8.

Podręczniki, słowniki, encyklopedie

- Barcz J., Górka M., Wyrozumski A., *Instytucje i prawo Unii Europejskiej*, Warszawa 2020.
- Baszkiewicz J., Ryszka F., *Historia doktryn politycznych i prawnych*, Warszawa 1973.
- Brzozowski W., Krzywoń A., Wiącek M., *Prawa człowieka*, Warszawa 2019.
- Dubel L., *Historia doktryn politycznych i prawnych do schyłku XX wieku*, Warszawa 2012.
- Dziadzio A., *Powszechna historia prawa*, Warszawa 2009.
- Grzybowski K., *Historia doktryn politycznych i prawnych. Od państwa niewolniczego do rewolucji burżuazyjnych*, Warszawa 1968.
- Grzybowski K., *Nauka o państwie*, Kraków 1949.
- Izdebski H., *Doktryny polityczno-prawne. Fundamenty współczesnych państw*, wyd. 5, Warszawa 2021.
- Izdebski H., *Elementy teorii i filozofii prawa*, Warszawa 2011.
- Izdebski H., *Historia administracji*, wyd. 5, Warszawa 2001.
- Izdebski H., *Historia myśli politycznej i prawnej*, wyd. 5, Warszawa 2013.
- Izdebski H., Kulesza M., *Administracja publiczna. Zagadnienia ogólne*, Warszawa 2004.
- Klein E., *Przewodnik do nauki powszechnej historii państwa i prawa, cz. 2, Średniowieczne struktury ponadpaństwowe: Kościół, papież, cesarz, zakony*, Wrocław 1992.
- Kojder A., *Podstawy socjologii prawa*, Warszawa 2016.
- La Révolution française et l'abolition de l'esclavage. Textes et documents*, vol. 7, Paris 1968.
- Leroy M., *Histoire des idées sociales en France d'Auguste Comte à Pierre Joseph Proudhon*, Paris 1954.
- Leroy M., *Histoire des idées sociales en France de Babeuf à Tocqueville*, Paris 1962.
- Łopatka A., *Prawoznawstwo. Wprowadzenie*, Warszawa 2002.
- Morabito M., Bourmaud D., *Historia konstytucyjna Francji (1789–1958)*, tłum. A. Jamróz, Białystok 1996.
- Nemo P., *Histoire des idées politiques aux Temps modernes et contemporains*, Paris 2013.
- Olszewski H., Zmierczak M., *Historia doktryn politycznych i prawnych*, Poznań 1994.
- Osmańczyk E., *Encyklopedia spraw międzynarodowych i ONZ*, Warszawa 1974.
- Prélot M., Lescuyer G., *Histoire des idées politiques*, Paris 1990.
- Rusinowa I., Wituch T., *Teksty źródłowe do dziejów powszechnych XIX wieku*, Warszawa 1981.
- Seidler G.L., Groszyk H., Pieniążek A., *Wprowadzenie do nauki o państwie*, Lublin 2003.
- Stawecki T., Winczorek P., Chauvin T., *Wstęp do prawoznawstwa*, wyd. 14, Warszawa 2021.
- Sczaniecki M., *Powszechna historia państwa i prawa*, Warszawa 1979.

Sczaniecki M., Sójka-Zielińska K., *Powszechna historia państwa i prawa*, wyd. 11, Warszawa 2016.

Tokarczyk R., *Współczesne kultury prawne*, Warszawa 2021.

Winczorek P., *Wstęp do nauki o państwie*, wyd. 4, Warszawa 2000.

Strony internetowe

Bamberger C., *Législatives: «Le parti d'Emmanuel Macron a un caractère attrape-tout»*: <https://www.lesinrocks.com/2017/06/09/actualite/legislatives-le-parti-demmanuel-macron-un-caractere-attrape-tout-11954037> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Bigot G., *Macron ou le stade suprême du populisme*, „Le Figaro”, 24 marca 2017: <http://www.lefigaro.fr/vox/politique/2017/03/24/31001-20170324ARTFIG00253-macron-ou-le-stade-supreme-du-populisme.php> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Bilger P., *Droite ou gauche: où se situe réellement Macron?*, „Contrepoints”, 6 grudnia 2016: <https://www.contrepoints.org/2016/09/06/264968-droite-gauche-se-situe-reellement-macron> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Bourmaud F.X., *Placé justifie le soutien des Verts à une intervention*, „Le Figaro”, 6 września 2013: <https://noelmamere.eelv.fr/place-justifie-le-soutien-des-verts-a-une-intervention/> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Charte Mondiale pour le Droit à la Ville: http://www.hic-gs.org/content/Charte_Droits_a_la_ville_2005.pdf [dostęp: 30.01.2022 r.].

Diplomatie culturelle: <https://www.diplomatie.gouv.fr/fr/politique-etrangere-de-la-france/diplomatie-culturelle/> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Durand J.M., *Thierry Pech et le possible renouvellement du progressisme de gauche*: <https://www.lesinrocks.com/2017/01/10/idees/thierry-pech-possible-renouvellement-progressisme-de-gauche-11900775/> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Encyklika Ojca Świętego Franciszka Laudato Si poświęcona trosce o Wspólny Dom: https://w2.vatican.va/content/dam/francesco/pdf/encyclicals/documents/papa-francesco_20150524_enciclica-laudato-si_pl.pdf [dostęp: 30.01.2022 r.].

En Marche un parti de droite aux yeux de Français, „Valeurs Actuelles”, 6 kwietnia 2018: <https://www.valeursactuelles.com/politique/en-marcheun-parti-de-droite-aux-yeux-des-francais-94602> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Forray J.B., *Une marche irrésistible vers l'Europe des régions*, „La Gazette des communes”, 30 stycznia 2018: <https://www.lagazettedescommunes.com/546065/une-marche-irresistible-vers-leurope-des-regions/> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Giscard d'Estaing V., *Mój pomysł na Europę*: <https://wszystkoconajwazniejsze.pl/valery-giscard-destaing-moj-pomysl-na-europe/> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Giscard d'Estaing V., *W kierunku mniejszej Europy*: <https://liberte.pl/valery-giscard-destaing-w-kierunku-mniejszej-europy/> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Jolly C., *L'intégration régionale en méditerranée, impact et limites des politiques communautaires et bilatérales*:

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2014/457129/EXPOAFET_NT\(2014\)457129_FR.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/note/join/2014/457129/EXPOAFET_NT(2014)457129_FR.pdf) [dostęp: 30.01.2022 r.].

La République en marche est désormais perçue comme un parti de droite, „Le Figaro”, 6 kwietnia 2018: <http://www.lefigaro.fr/politique/le-scan/2018/04/06/25001-20180406ARTFIG00137-la-republique-en-marche-est-desormais-percu-comme-un-parti-de-droite.php> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Laïdi Z., *Le clivage entre populistes et progressistes fait-il sens?*, „L’Opinion”, 17 września 2018: <https://www.lopinion.fr/edition/politique/zaki-laidi-clivage-entre-populistes-progressistes-fait-il-sens-162124> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Landes J., *The History of Feminism: Marie-Jean-Antoine-Nicolas de Caritat, Marquis de Condorcet*, The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Spring 2016 Edition):

<https://plato.stanford.edu/entries/histfem-condorcet/> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Macron E., *Pour ma part je suis de gauche*, „Le Figaro”, 30 sierpnia 2016:

<http://www.lefigaro.fr/flash-actu/2016/08/30/97001-20160830FILWWW00327-macron-pour-ma-part-je-suis-de-gauche.php> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Moreau N., *Progressisme contre nationalisme: en Finlande, Emmanuel Macron tente d’effacer le conservatisme du débat public*: <http://www.atlantico.fr/decryptage/progressisme-contre-nationalisme-en-finlande-emmanuel-macron-tente-effacer-conservatisme-debat-public-nicolas-moreau-3493540.html> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Nowy rząd Macrona. Lewica, prawica i ludzie spoza polityki, TVN24, 18 maja 2017: <https://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/francja-nowy-rzad-macrona-lewica-prawica-i-ludzie-spoza-polityki,740838.html> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Orliński W., *Futurologia eurokraty*, „Gazeta Wyborcza”, 6 maja 2008, nr 105:

<https://www.pressreader.com/> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Pisani-Ferry J., *Le projet de Macron «n’est pas socialiste, il est progressiste»*:

<http://www.europe1.fr/politique/le-projet-de-macron-nest-pas-socialiste-il-est-progressiste-2975540> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Quatemer J., *L’Union pour la Méditerranée, un rêve démocratique de Nicolas Sarkozy*, „Liberation”, 29 kwietnia 2008: <http://bruxelles.blogs.liberation.fr/2008/04/29/lunion-pour-la/> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Rieu E., *Emmanuel Macron, celui qui transforme la politique en populisme marketing*, „Le Huffington Post”, 22 lutego 2017: https://www.huffingtonpost.fr/eugene-rieux/emmanuel-macron-celui-qui-transforme-la-politique-en-populisme_a_21718640/ [dostęp: 30.01.2022 r.].

Souheyre A., *Clivages. La République en marche vise le monopole du «progressisme»*, „L’Humanité”, 23 października 2018: <https://www.humanite.fr/clivages-la-republique-en-marche-vise-le-monopole-du-progressisme-662513> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Stodolak S., *Prorok końca świata*, „Wprost”, 14 grudnia 2010, nr 44:

<https://www.wprost.pl/214825/Prorok-konca-swiata> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Strauch L., *Emmanuel Macron ou le progressisme pour les nuls*, „Le Figaro”, 26 września 2016:

<http://www.lefigaro.fr/vox/politique/2016/09/26/3100120160926ARTFIG00277-emmanuel-macron-ou-le-progressisme-pour-les-nuls.php> [dostęp: 30.01.2022 r.].

Thibaud P., *Menace sur le pacte républicain*, „L'Express” 19 lutego 2018:
https://www.lexpress.fr/actualite/societe/menace-sur-le-pacte-republicain_1985201.html [dostęp:
30.10.2022 r.]

Vigogne L., Segauines N., *De quoi le progressisme de Macron est-il le nom?*, „L'Opinion”, 17 września
2018: <https://www.lopinion.fr/edition/politique/quoi-progressisme-macron-est-il-nom-162173>
[dostęp: 30.01.2022 r.].